

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 6. NAPJÁN SAJÓSZENT-
PÉTEREN TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
SZUHAY BENEDEK

EGYHÁZM. PAPI FŐJEGYZŐ.

MISKOLCZ, 1915.
LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 6. NAPJÁN SAJÓSZENT-
PÉTEREN TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
SZUHAY BENEDEK
EGYHÁZM. PAPI FŐJEGYZŐ.

MISKOLCZ, 1915.
LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE 1915. MÁJUS 6-IK NAP-
JAN SAJÓSZENTPÉTEREN TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Vadászy Pál, esperes

Ragályi Béla, egyházmegyei gondnok
elnöklete alatt:

Botos József
Bartha Mihály
Dávid József
Elek József
Barna Gyula
Kazay Géza

Zsóry György
Dr. Orbán Barna

papi

világi

tanácsbírák.

Szuhay Benedek, papi főjegyző.

Dr. Nagy Barna, világi főjegyző és h. ügyész.

Szentmártoni Dániel, papi aljegyző.

Benőcs Zsigmond, világi aljegyző.

Svingor József, egyházmegyei dékán.

Almássy Lajos, Bálint János, Bartha Gyula, Bárdos István, Csik József, Csiky Zoltán, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Hubay Mihály, Kun József, Lenkey Gyula, Lökös Sándor, Pataky János, Rozgonyi László, Tóth József, Tussay János, Varga Imre, Vladár József lelkészek; *Bodnár Ferenc, Cseh József, Győry Kálmán, Körösi István, Svingor Jenő* segédlelkészek.

Tanítóképviselők: *Szügyi László, Gööz Ferenc*.

Ezeken kívül egyházak küldöttei, tanítók s nagy számú vendégsereg.

1. Az ősrégi sajszentpéteri ref. templomban tartott isteni tisztelet után átmenve Sajszentpéter diszes városháza nagy tanácstermébe, itt esperesünk következő imával emelte lelkünket Istenhez:

Imádság :

Nagy Isten, kegyelmes jó Atyánk! kinek akarata nélkül semmi sem történhetik mi velünk — szent tisztelettel borulunk le előtted ez ünnepélyes alkalommal, hogy megköszönjük velünk közlött jószágodat, egyszersmind ke-

gyelmedet is kérjük jelen tanácskozásunkra, melyet egyházi és iskolai életünk oltára körül összegyülekezve, a Te neved segítségül hívásával akarunk megkezdeni, folytatni és bevégezni is. *Légy velünk jó Atyánk Istenünk! Áraszd ki ránk kegyelmedet, mely hassa át mindnyájunk kebelét, hogy minden tetteink a Te dicsőségedre, egyházi és iskolai életünk javára szolgáljanak. Közöld velünk az igazság, a szeretet szent lelkét is, hogy azoknak ereje tápláljon, vezessen mindnyájunkat tanácskozásunkban, melynek sikerei látsszassanak meg családi, társadalmi, egyházi és nemzeti életünk minden rétegein.*

De látszassék meg édes hazánkon, mely most a Gecsemáné gyötrelmei között sirva, keseregve, de Isten után saját erejében is bizva, várja magára a jövőt, a világháboru e borzadalmas forгатagában. Szánj meg minket óh jó Atyánk! Áld meg katonáink kardját, hogy kiröppenve hüvelyéből, szárnya nőjjön mint a lángostornak, mely a poklok hadát perzseli össze. Áld meg szuronyaink ezüst fényü erdejét, mely mint egy ragyogó, mindent ledöntő fürgeteg omoljon rá a megrémült Délre, az elámult Északra.

Hallgasd meg nemzetünknek az özvegyek és árvák kérésével összeforrott hő imádságát, *segítsd győzelemre minél előbb igazságért küzdő fegyvereinket, hogy jajszavunk, kesergésünk megindító hangjaira minél előbb jöjjenek elé fészkeikből a megriadt béke galambjai, melyek egy — nemzetet és királyt szivben, lélekben, akaratban összeforrasztó boldog jövő előhírnökei lehessenek, hogy beteljesedjék rajtunk a legnagyobb magyarnak ama bölcs honfiui jóslata: „Magyarország nem volt, hanem lesz“. Amen!*

E remek alkalmi ima elhangzása után Ragályi Béla gondnokunk következő alkalmi vonatkozásokban gazdag és szívünkbe markoló beszéddel

nyitotta meg a közgyűlést:

Az egyház ügyeinek intézése végett egybegyűlt egyházmegyei tisztviselői kart, az egyházak képviselőit, a lelkész, gondnok és tanító urakat, a közgyűlés minden tagját és az érdeklődő közönséget szívélyesen üdvözölve, a közgyűlést megnyitom!

Nagytisztelätü Egyházmegyei Közgyűlés!

„Megnehezült az idők viharos járása feletted,
Óh Haza! halmaidon s letarolt alföldi meződön
Régi halál lakik és dühödötten táboroz a harc“

mondja a költő. A mindenható igazságos Isten segítő kegyelme és vitéz katonáinknak mértéken felül való hősiessége megővta ugyan „alföldi mezőinket“ a háboru pusztításaitól, ámde „halmainkon“, hegyeink között — a költő szavai szerint — tényleg „dühödötten táboroz a harc“.

Hiveink, tanítóink, sőt közgyűlésünk alkotó tagjai közül is nem egyet szólított a Haza védelmére a legelső honfiui kötelesség; — alig van közöttünk, akinek egy vagy más családtagja, hozzátartozója ne volna küzdő hő-

seink sorában — sőt fájdalom, nem egyet ért már valamely szeretettjének dicsőségteljes — de a szülői, rokon szívet megis mély fájdalommal sujtó — hősi halála által megmérhetetlen bánat, pótolhatatlan veszteség!

Buzgó imádsággal kérjük a Mindenhatót: segítse meg az ő áldó és segítő kegyelmével hősiesen küzdő seregeinket, hogy a hazánk épségéért, nemzetünk szabadságáért vívott szent harcunkban mielőbb döntő győzelmet arassanak s majdan áldáshozó béke árássa jótéteményeit hazánkra, nemzetünkre! Esedezve kérjük az isteni kegyelmet, enyhítse meg a vigasztalás gyógyító balsamával a szeretteik elvesztése miatt bánatba merült szívek mély fájdalmát!

Mi pedig honnmaradtok! teljesítsük fokozott buzgósággal szeretett hazánk iránt tartozó honfiúi kötelességeinket, mert csak vállvetett együttműködéssel bátoríthatjuk Hazánk felvirágozását, boldogulását!

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Habár érzelmeinket, gondolatainkat első sorban a nagy idők nagy eseményei uralják is, még sem szabad megfeledkeznünk azon veszteség — avagy örömteljes eseményekről sem, amelyek egyházmegyénket a nagy események keretén kívül a legközelebb lefolyt időszak alatt érték.

És itt az első szó ismét a gyász és veszteség hangja! Férfikora delén ragadta el közülünk a kérlelhetetlen halál egyházmegyénk egyik világi tanácsbiráját: Dr. Kovács Lorándot. Bár rövid ideig viselte az egyházaink bizalmából reáruházott megtisztelő megbízatást, már e rövid idő alatt is érdemeket szerzett arra, hogy emlékét jegyzőkönyvünkben hálás kegyelettel megörökítsük.

A gyász váltakozik az örömmel; fordítsuk el tehát mi is tekintetünket a gyász sötét színeiről s jóleső érzéssel tekintsünk vissza azon örömteljes emlékünnepeyre, amelyen pár héttel ezelőtt éppen a helybeli nemes egyház ünnepelte meg szeretett, köztiszteletben álló lelkipásztorával négy évtizeddel ezelőtt kötött s azóta mindig kölcsönös szeretettel és megbecsüléssel ápolt bensőségteljes frigyének negyvenéves évfordulóját. Engedje a Mindenható kegyelme, hogy ezen áldásos benső frigy nemesak az érdekelt egyház és lelkipásztor, de mindnyájunk örömeire is még nagyon hosszú időken át virágozzék!

Az egybegyülteket még egyszer szívélyesen üdvözölve s magamat nagyrebecsült jóindulatukba ajánlva,

a közgyűlést megnyitom!

2. Olvastatott Vadnay István járási főszolgabíró urnak 1619/1915. sz. végzése, mely szerint a folyó hó 6., esetleg 7-ikére kiterjedő egyházmegyei közgyűlés tartására az engedélyt megadja.

Tudomásul vétetik.

3. Esperesünk felolvassa az 1914. évről szóló jelentését, mely így hangzik:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

Sulyos, nehéz körülmények közt, de az Istenben vetett hit szilárdságával gyülekeztünk össze ez alkalommal és mint egyházmegyei közgyűlésünknek alkotó tagjai, egyszersmind az egyes gyülekezetek ez időszertint örállói, kiket a hivatalos köteleességteljesítés mellett a kartási szeretet melege is hozott össze, hogy befolyását ki-ki érvényesítse, az egyetemes papság elvei alapján mindazon határozatok meghozatalánál, melyeket nyilvánosságra kell hozni, úgy egyesek, mint általában a közérdek szempontjából, szomorú helyzetben vagyunk mindnyájan a reánk sulyosodott világháboru borzalmai miatt, melyek egyházi közéletünk szabad mozgását is béklyóba vetik, a napjainkban legfőbb dologra, a hadviselés teljesítése foglalván le a harc duló viharaival már régóta küzdő lelkeket. Vajha nemzetünk fiainak hősies bátorságához, vitézségéhez mért lenne a kikívánandó siker nagysága, értéke is. De hiszem is, hogy ez az igazságos szerető Isten, ki mint a királyok királya, örökös az egyetemes emberiség felett, nem hagyja el az ő igazságért küzdő magyar népet s a hősök véréből pirosra festett hegyeken, völgyeken, síkságokon gyökeret fog verni, ki fog hajtani nemzeti jövőnknek gazdag gyümölcsözéssel biztató fája, mely a nyomunkba lépő emberiségnek szent örökség gyanánt kapott eledelét fogja majd nyújtani, igazolásául annak, hogy az igazságot elfojtani nem lehet, annak az elnyomás, az üldözés olyan, mint tűzveszkor a szél; — éleszti a tüzet, nem hogy oltaná.

De e nemzeti nagy katasztrófa dacára is van egy kis vigasztalásunk intézményes egyházi életünk mezején, az t. i. hogy az egyházi életünket mozgató gépezet kerekei szabadon folytatják működésüket s anyagi érdekeink oly nagy mértékben csorbát nem szenvedtek, mint a minő mértékben azt a mi desperált lelkiállapotunk pessimistikusan e kormánytól s a hivektől várta. Ez utóbbi állításon alapot azon körülményből meritek, hogy az egyházi hivatalnokok fizetésének behajtása érdekében igen kevés közbenjárásra voltam ez egyházi évben s ennek főleg ominosus részében. Megkeresve az egyes egyházak részéről, ami mindenesetre övendetesnek mondható a gyászszos helyzetben is, valamint azért, hogy úgy az adócsökkentési segélyt, mint a papi fizeteskiegészítési, valamint a kápláni fizetést is kapták ez illetékes egyházak és hivatalnokok, — csak most van eltérés ez utóbbira nézve — ez évben az 1913. évi 119. sz. konventi határozat 3-ih pontja alapján. De van még egy más, — valláserkölcsi tekintetben kiemelkedő haszon is, — amit előbb kellett volna megemlítenem, az t. i. hogy a hivek szorgalmasabban látogatják a templomot, a nagy veszély tudatában, önként kedveseire vetődött lélek gondolatának jól esik Istenéhez emelkedni, vele társalogni azon

megnyugtató hit alapján, hogy ott van legközelebb az Isten, hol a veszély legnagyobb.

De midőn így a világháborúval kapcsolatosan hazánk, ebben közvetlenül egyetemes ref. egyházunkat érdeklő események felett elmerengünk: szívünk hurjain egy rokon érzés rezdül végig, mely a háboruban elesett hősökkel, azon jeleseink sirjára borul, akik a közügyek terén közelebb egyházi életünk mezején annak érdekeiért harcoltak, mint a közbizalom letéteményesei. Ilyen volt *Dr. Kovács Lóránd* világi tanácsbiránk, ki még alig mondta el egy évvel ezelőtt az eskü szavait, már folyó évi jan. 7-én, váratlanul itt hagyott bennünket. Biztató remények közt néztünk érdekeink szolgálatában eltöltendő jövője felé, minek egy év alatti hűségese működésével már jelét is adta, de a testében már régen lappangó kór végre is megtörte. Most már ott fekszik volt ügyészünk és vil. főjegyzőnk sirhalma mellett az edelényi temetőben. Virrasszon sirja felett az ő hű munkálkodásáért adózó hála s a kegyeletes megemlékezés!

A másik halottunk *Dobozi István* volt világi tanácsbiránk, ki folyó évi jan. 13-án hagyta itt örökre szeretett családját. 1889-ik év őszén foglalta el állását és azt a tisztújításig, 1907 őszéig folytatta. Igazi puritán kálvinista volt, ki a gyakorlati életben a nép között a hivatalos lekötöttséget nem ismerve és működött a vallásos érzés melegétől áthatott közvetlenség erejével, radikális felfogásával, sokszor nem engedve a paragrafusok nyüzgő korlátainak sem. Élete egyházmegyénk életével oly melegen összeforrt, hogy ha bár távoli szemlélőjévé lett is működésünknek: annak minden mozzanata melegen érdekelve s szívből örült haladásunknak. Legyen siri álma csendes és megnyugtató. Emléke pedig legyen áldott közöttünk!

Jelentem továbbá, hogy egyházmegyénk egyházaival, lelkészeivel, általában úgy egyesekkel, mint hivatalokkal történt levelezésem száma a múlt évben 1095, a jelen évben pedig eddigelé 410 volt, ami eléggé mutatja a hivatal elfoglaltságát. Jelentem egyszersmind ezzel kapcsolatban, hogy az eddigi szokástól eltérve, a levelezések címeit jelentésemben fel nem veszem, miután azok úgy is érdeknélküliek a közönségre nézve. A fődolog az, hogy mindezek ékesen és kész rendben folyjanak.

Örömmel jelentem továbbá azt is, hogy egyes egyházakban a lelkészek, tanítók hiven végezték kötelességeiket, dacára a háboru által okozott akadályoknak és nehézségeknek. Az egyházlátogatók — kötelesség szerint — bevégezték működésüket, melyek szerint több egyházban a harctéren levő tanítók helyett, a lelkészek tanították némely helyen az összes tanítványokat, némely helyen csak a vallástant és egyházi énekeket tanítván a lelkészek.

Az orsz. gyám- és nyugdíjintézeti közalapi számadások megvizsgáltatnak, valamint az egyházmegye pénztári és gyámintézeti számadások is. Ezekkel együtt a segélyosztó bizottság jegyzőkönyve is be lesz mutatva jelen gyűlésünkön s ennek jegyzőkönyvében ki lesz nyomatva.

Részletes jelentésem az egyházlátogatók jelentése után a következő:

I. Adakozások.

Alacska: Liszka Istvánné egy urasztali terítőt adományozott 20 kor. értékben. Isten dicsőségére: Sikur János 3 kor.

Balajt: Isten dicsőségére: Ragályi Béla egyházmegyei gondnok ur az urasztalát kenyérral és borral egész éven át ellátta s a paróchiális könyvtár részére több füzetet adományozott. Török Józsefné az urasztali pohár alá egy kis terítőt adományozott.

Bánfalva: Az urasztalára id. Szabó István és Zsuponyó Lajos kenyeret és bort, mélt. Vladár Ervin főgondnok ur bort, id. Zsuponyó András gondnok kenyeret, Pogány József bíró és Mátyás Zsigmond kenyeret és bort adományoztak; ifj. Tóth Jánosné egy művirág csokrot a templomba 80 fill. értékben; Tussay János lelkész egy kaput a lelkészlakra 18 kor. értékben; Csipke József 10 kor., Desembo Józsefné 10 kor. ajándékoztak urvacsorai kenyérré és borra.

Bánhorvát: Isten dicsőségére: Varga Istvánné 1 kor., özv. Vas Lajosné 2 kor.. Babos Józsefné 2 kor., Csehes Mihályné 5 kor., a hivek 11 kor., imakönyvekre 9 kor. Az urasztalára Zsuponyó István kenyeret, máskor a presb. tagjai. A konfirmandus gyermekek urvacsorázásakor kenyeret Gál Gizella, bort Bakos József adományozott.

Berente: Urvacsorai kenyeret és bort adtak: Boczki József, Kopcsik József, Kovács Jánosné, Körtös József, özv. Lipták Jánosné, Czákó Ferenc. Isten dicsőségére: Kopcsik Istvánné 4 kor., Lelkész építkezési célra 20 kor., Szepessy Gyula ur 32 szekér homokot.

Bódva: Urvacsorai kenyeret és bort adományoztak: özv Gyuricskó Sámuelné és nagys. Szepessy Kálmán ur 25 kor. értékben.

Borsod: Domokos Zsuzsánna és István Amerikából 50 kor., a legények 6 kor., Tóbiás István és neje, Bendik Kovács József és neje egy-egy alkalommal kenyeret és bort adományoztak.

Borsodszabácsi: Adakoztak urvacsorai jegyekre: Fűzi Pál, Fűzi Gábor, Osvát József, özv. Fűzi Jánosné, Fekete Sámuel és Kis Miklós 16 kor. értékben.

Damak: Urvacsorai kenyeret mindig a presbyterek adnak. Orgonára a hivek 1521 kor. adományoztak.

Dédes: Isten dicsőségére egyesek 54 kor. adtak. Az urasztalát kenyérral minden alkalommal a presb. látja el.

Bántapolcsány: Isten dicsőségére egyesek 11 kor., az urasztalára: özv. Latkóczy Kálmánné két ízben bort, kenyeret pedig minden alkalommal a presb. tagjai adományoztak.

Dísznóshorvát: Az urasztalára kenyeret a presb. tagjai sorban, bort egy-egy alkalommal lelkész és özv. Tóth Jánosné ág. hitv. adományoztak. Isten dicsőségére: Gál István 5 kor., ifj. Kotány György 2 kor., Zilahi János 2 kor., Kecskeméti Mihályné 2 kor.

Edelény: Isten dicsőségére adakoztak: özv. Sztrányai Jánosné 6 kor., özv. Tóth Pálné 4 kor., özv. Csapó Istvánné 4 kor., Balogh István az északi harctéren elhalt fia emlékére 200 kor., Malinkó Imréné 5 kor., dr. Erényi Manó 5 kor.; urvacsorai kenyeret és bort egy-egy alkalommal: Balogh Sándor, dr. Nagy Barna, Demeter Pál, Balogh István lelkész, Lőkös István, id. Fazekas János.

Finke: Isten dicsőségére: Varnai Gyula 2 kor., Varnai István 4 kor., ifj. Varnai Gyula 4 kor.; urvacsorai kenyeret és bort Bencze János, Marton Ferenc és Szendi András adtak egy-egy alkalommal.

Felcsőkelecsény: Az urasztalára kenyeret a hivek, bort egy alkalommal Nagy László adott. Isten dicsőségére adakoztak: Veres János 4 kor., id. Szegő János 2 kor., b. Andó Jánosné 1 kor., p. Andó István 5 kor., h. Andó István 4 kor., Varga János 6 kor., ifj. Szabó István 2 kor., Imri Józsefné 5 kor.

Dövény: id. Majoros Péter Isten dicsőségére 10 kor. adott.

Hangács: Az urasztalát kenyérral és borral ellátták: Gadóczi József, Hajdu József. H. Kopcsó József, özv. Kopcsó Józsefné, özv. Kerekes Jánosné, Orosz Pálné és Szankai József.

Nyomár: Urvacsorai kenyeret és bort adtak: Bacsó István, id. Lukács János, Lukács Bertalan, Kenyeres András, Kulcsár István, Mihalik József, özv. Misó Józsefné, Molnár István, ifj. Petus István és Szakáts Boldizsár.

Hegymeg: Urvacsorai kenyeret és bort egy-egy izben: Szántai János, Pap Károly, Szász János és Farkas József lelkész. Özv. Janthó Lajosné a leánya emlékére egy értékes urasztali terítőt adományozott 150 kor. értékben.

Kondó: Az urasztalára egy izben bort Tözsér József.

Lak: Urvacsorai kenyeret a presb. sorba adnak.

Ládbessenyő: Isten dicsőségére: ifj. Füleki Sámuelné 2 kor., urvacsorai kenyeret: Takács Lajosné, Tóbiás Lidia, Tóbiás József, özv. Tóbiás Istvánné, Szabó József, Tóbiás György, Füleki Bertalan adtak egy-egy alkalommal. Iskola fűtéshez fabeszállítási fuvar adtak: Szabó József, Nagy Ferenc, Lázár József, Schwartz Miksa adott egy méter fát, felvágták az iskolába járó gyermekek szülei. A hivek az iskola építésénél 60 kor. értékű munkát végeztek.

Martonyi: Az urasztalára kenyeret és bort adtak: Takács Imréné, Kis István, Kovács András egy-egy izben kenyeret, Gaál József presb. egyh. lelkész két alkalommal. Isten dicsőségére: Szakal József 10 kor., a konfirmandus növendékek 8 kor., Petránszki András 10 kor.

Mályinka: Az urasztalára kenyeret és bort: Csernely Zsigmond, Pogonyi János egy-egy izben, tisz. Pataky Jánosné három izben bort, két izben kenyeret, D. Kulcsár Lajosné egy izben kenyeret, B. Kulcsár Mihályné egy izben bort adományozott. Egyesek 5 kor., G. Kulcsár János két kor., ifj. Szilvási Kulcsár István két kor.

Meszes: Urvacsorai kenyeret és bort adtak: Horváth Mihály, Nagy

Lajos és Horváth József két-két izben, Zsóri István egy izben. Keresztesi János amerikai gyűjtése 60 kor.

Abod: Zagrai János, Kis György, Kis József, Puskás István, Kis János, Gyöngyösi János, Kis Lajos részint bort, részint kenyeret adományoztak az urasztalára. Isten dicsőségére: Gecse Mária 11 kor. 40 fillért adott.

Nagybarcza: Az urasztalára Tóth János lelkész egy izben kenyeret és bort, a többi alkalmakkor a presb. tagjai.

Nagyvisnyó: Isten dicsőségére: özv. Kis Józsefné 1 kor., özv. Kis Tóth Jánosné 2 kor., Sind Molnár Mihályné és Tóza Jánosné 2—2 kor., Sturman Lénárd 20 kor., Borbély Lajos képviselő 50 kor., örgróf Pallavicziny Alfonz az iskolák fűtésére 16 m. fát, Bodolay Miklós lelkész az egyház malmának javítására 100 kor. adományozott. Az urasztalára egy alkalommal bort Bodolay Miklós lelkész adott.

Nekézsen: Isten dicsőségére: Budai Mihályné 2 kor., Lukács Eszter, Kis Tóth Lajos, Tóth Sándor 1—1 kor., Kis Tóth Lajos bíró 10 kor., Szarka Istvánné, Konkoly Gyula, új Tóza Andrásné 2—2 kor., Budai József Amerikából 3 kor., Magyar Béni, Magyar Tóza István, Magyar Tóza Erzsébet 1—1 kor., Magyar Pál 2 kor. Urvacsorai kenyeret adományoztak egy-egy alkalommal: Magyar Lajos, Rigó Lajos, Magyar Péter, Gömöri András, Tóth János.

Özd: Az urasztalára a kenyeret és bort a presb. tagjai adományozták. Egyházi célra Zsiros Sándor presb. adott 500 kor., a ker. fogy. szövetkezet 50 kor., özv. Zombori Istvánné 5 kor., perselypénz 85 kor. 50 fillér.

Parasznya: Az urasztalára kenyeret adtak öt alkalommal a presb. tagjai, egy alkalommal Jósvai Ferenc. Egy-egy alkalommal bort adtak: Tóth Lajos presb., Gál Ede, Sós Lajos, Jósvai Ferenc egyh. tagok. Lelkész 9 kor. 40 fill. értékben közmunkát végeztetett a paróchián, id. Rác K. János és neje Papp Juliánna az egyház javára két rendbeli 1000—1000 kor. alapítványt tett.

Radostyán: Az urasztalára kenyeret adtak a presb. tagjai, bort pedig Vladár József lelkész minden alkalommal.

Rakaczaszend: Urvacsorai kenyeret és bort egy-egy alkalommal Balla István, Szabados Juliánna és Margit, Kertész János, Pataki Sándor lelkész és két alkalommal kenyeret Balla István.

Szentjakab: Isten dicsőségére 14 kor. adományoztak a hivek.

Rudabánya: Az urasztalára egy alkalommal kenyeret és bort Kolos Jenő helybeli jegyző, egy alkalommal kenyeret a lelkész adott.

Szuhogy: Az 1914-ik évi adakozások összege 109 kor. 70 fillér.

Sajóbábonny: Az urasztalát kenyérrel és borral ellátták: Almássy Dániel, Boros János, Kovács János, Jászka István, Király András és Jászka Márton, ifj. Tékes Ferencné egy díszes keresztelő készletet adományozott.

Sajóecseg: Urvacsorai kenyeret és bort adtak: Nagy Ferenc, Bodnár Sámuel, Konyha József, Fazekas Sámuel egy-egy alkalommal, ifj. Vattay József két alkalommal. Orgona alapra: Cs. Vattay János és Kazay János 200—200 kor. adományozott.

Sajóivánka: Az urasztalára kenyeret a presb., bort pedig minden alkalommal özv. báró Radvánszky Béláné Ökegyelmessége adtak, özv. Terge Lajosné 2 drb. bársony urasztali terítőt adományozott.

Sajókápolna: Szikszai József és Czövek Gergely egy-egy izben kenyeret és bort, a többi alkalommal a presb. tagjai.

Sajókaza: Az urasztalára kenyeret adtak: Simon Pál, Bukó Gábor, Török János, Sáfrány András, özv. Bukó Józsefné, Diószeghy Zoltán; bort pedig özv. báró Radvánszky Béláné Ökegyelmessége adományozott. Adományoztak még Merten Lajosné egy kézi himzésű urasztali terítőt s a kazai hitelszöv. 50 kor., a putnoki takarékpénztár 50 kor., a putnoki hitelbank 20 kor.

Sajókazincz: Vágó Pál és Bende György az urasztalára kenyeret és bort, Czövek István gondnok és a lelkész egy izben kenyeret adományoztak.

Sajólászlófalva: Alsó Bencs István és Török Pálné az urasztalára egy izben kenyeret és bort, ifj. Lukács József egy izben kenyeret, A. Madarász György bort adományozott.

Sajószentpéter: Az urasztalára kenyeret adtak: Lossonczy Jenő főgondnok két izben, Csitko Józsefné, Szabó Györgyné, H. Egri Jánosné és Király József egy izben. Urvacsorai kenyérre adakoztak: Kőrösi Juliánna 6 kor., Czakó Sámuel 5 kor., Szabó Pál 5 kor., özv. Farkas Istvánné egy szószerk terítőt adományozott 40 kor. értékben. Isten dicsőségére: Szücs Józsefné 60 kor., özv. Farkas Istvánné 20 kor. ajándékoztak.

Sajóvamos: Hg. Odeschcalchy Gyuláné urnő öt alkalommal bort 75 kor. értékben, Demeter József harctéren levő egyházi egyszer kenyeret és bort 15 kor. értékben, Porcsalmi Sámuel egyszer kenyeret adott az urasztalára. Egyház szükségeire herceg Odeschcalchy Gyuláné urnő 120 kor. adományozott.

Sajóvelezd: Isten dicsőségére: Valko Pál 10 kor., Miskolczy Pál 7 kor., Bvejo Lászlóné, özv. Garan Istvánné, Nagy Juliánna, F. Nagy János 2—2 kor., konfirmált gyermekek 34 kor., Sáfrán József, özv. G. Jobbágy Andrásné, Tenk József 3—3 kor., Uj Pál, Fogy. Szövetkezet 9—9 kor., Molnár József 3 kor. 30 fill., Helplár József és neje 12 kor., Sári Erzsébet az urasztalára egy saját szövésű himzett fehér abroszt.

Szalonna: Isten dicsőségére adakozott özv. György Andrásné 10 kor., az énekkar orgona-alapra 50 kor.; az urasztalára kenyeret és bort adtak egy-egy izben: Maksa András, Maksa József, Hango Mihály, Diczházi András.

Szendrő: Jónyer Andrásné egy alkalommal kenyeret és bort, Benőcs Zsigmond egy izben bort, Kloczkó Jánosné és Toboz Dániel egy-egy alkalommal kenyeret, Beregszászy Károly pedig egy diszes terítőt adományozott az urasztalára, Dudás András r. kath. 2 kor. adott.

Szendrőlád: Urvacsorai kenyeret és bort adományoztak: B. Rőczei János egy izben, Bakó Rőczei József egy izben, ifju Joó Károly gondnok egy izben, Nagy Rőczei János és ifju Joó Károly gondnok kenyeret egy-egy izben; ifju Joó Károlyné, Fazekas Mária egy alpacca urasztal kenyértartó-

tányért 36 kor. értékben. A sebesült katonák részére a hivek 61 kor. 40 fill. adakoztak.

Szilvásvár: Isten dicsőségére: Takács Jánosné, Eperjesi Lajosné, Tózsza András, Poczik Lajos, Bak Pálné, ifj. Varró Bacso Jánosné 2—2 kor., Bak P. Mihályné, Papp V. Béláné, Orbán Eszter, Boros Simon Klára 3—3 kor., Szabó Józsefné 5 kor., ifj. Köz Varró Mihály 5 kor., Brassó Zsigmond 180 kor. Az urasztalára kenyeret és bort Brassó Kőmives Zsigmond; kenyeret Varró Márton, Varró Zsigmond, Brassó Lajos, Boros N. István egy-egy alkalommal és Grünbaum Ábrahám négy ízben bort adományoztak. Örgróf Pallavicziny Alfonz 16 m. fát, Fenyves Jakab 6 m. fát, a bélapátfalvi cementgyár 50 mm. cementet 200 kor. értékben.

Tardona: Isten dicsőségére Gyenes Bálint a harctérről 10 kor. küldött, Hankó Pálné 1 kor. adott. Urvacsorai kenyeret Pogány Lajos, Gór László, Kónya Bálint, Kónya József, Kónya Dániel, M. Gór Istvánné egy-egy ízben adtak.

Vadna: Az urasztalára kenyeret és bort egy-egy alkalommal Szabon Gábor, Szabon Andrásné és Szabon Pál, kenyeret egy-egy ízben: Varga Gábor, Varga Pál és a lelkész adományoztak.

Varbó: Az urasztalára Kun József lelkész, Dienes Péter és Bak Józsefné egy-egy ízben kenyeret, Póczik András egy ízben bort adott.

Ziliz: Urvacsorai kenyeret a hivek sorba adnak; bort egy alkalommal Gööz Béláné s egy alkalommal az énekkar adományozott. Isten dicsőségére Horváth Károly 10 kor., orgona-alapra énekkar 100 kor. adott.

Összes adakozás: 7061 korona 50 fillér.

II. Építkezések.

Alacska	130 K — f.
Berente	1237 „ 52 „
Boldva	31 „ 84 „
Borsodszakácsi	214 „ 24 „
Dédes	500 „ — „
Edelény	1178 „ 74 „
Finke	08 „ — „
Felsőkelecsény	407 „ — „
Hangács	230 „ — „
Nyomár	34 „ — „
Hegymeg	70 „ — „
Kondó	360 „ 14 „
Lak	224 „ — „
Ládbessenyő	700 „ — „
Martonyi	72 „ 80 „
Ózd	620 „ — „
Radostyán	18716 „ 50 „

Rudabánya	47 K — f.
Szuhogy	26 „ — „
Sajóbáony	516 „ 70 „
Sajóecseg	1190 „ 33 „
Sajóivánka	134 „ — „
Sajókápolna	275 „ — „
Sajókaza	610 „ — „
Sajókazincz	111 „ 11 „
Sajólászlófalva	51 „ 94 „
Sajószentpéter	197 „ 30 „
Sajóvamos	1115 „ 31 „
Szendrő	11851 „ 07 „
Szendrőlád	120 „ — „
Szilvásvár	2000 „ — „
Varbó	142 „ 78 „
Ziliz	767 „ 98 „
Összesen	43864 K 49 f.

III. Pénztári állás.

Egyházak	Bevétel		Kiadás		Maradvány		Hiány		Jegyzet
	K	f	K	f	K	f	K	f	
Alacska	8096	31	4876	31	3620	—			
Balajt	4885	95	4090	47	795	48			
Barczika	3418	82	3168	43	250	39			
Bánfalva	3443	98	2902	35	541	63			
Bánhorvát	7119	11	6747	50	371	61			
Berente	10080	23	9871	56	208	67			
Boldva	5024	44	4839	43	185	01			
Borsod	7969	58	7331	56	638	02			
Borsodszakácsi	1783	83	1638	12	145	71			
Damak	7606	95	6999	96	606	99			
Dédes									
Bántapolcsány									
Disznóshorvát	6550	—	6398	92	151	08			
Edelény	6804	50	5408	17	1396	33			
Finke	1399	32	1041	90	357	42			
Felsőkelecsény	3006	11	2136	49	869	62			
Felsőnyárád	5636	91	5561	21	75	70			
Dövény	2890	74	2293	43	597	31			
Hangács	4293	57	3679	29	614	28			
Nyomár	6740	82	6102	69	638	13			
Hegymég	4837	69	4731	84	105	85			
Kondó	5182	30	4899	57	282	73			
Lak	6885	61	5380	69	1504	92			

Egyházak	Bevétel		Kiadás		Maradvány		Hiány		Jegyzet
	K	f	K	f	K	f	K	f	
Ládbessenyő	11193	75	10748	04	445	71			
Martonyi	3613	43	3524	63	88	80			
Mályinka	4379	75	4317	43	62	32			
Meszes	1880	37	1746	47	133	90			
Abod	11930	42	11090	71	839	71			
Nagybarcza	8560	72	5579	12	2981	60			
Nagyvisnyó	5750	41	4997	89	752	52			
Nekézsen	5316	66	4605	91	710	75			
Ózd	14431	93	13620	57	811	36			
Parasznya	3878	69	3816	42	62	27			
Radostyán	23137	47	22343	55	793	92			
Rakaczaszend	1347	09	1143	50	203	59			
Szentjakab	3864	74	3272	37	592	37			
Rudabánya	1076	90	868	21	208	69			
Szuhogy	2752	09	2543	42	208	67			
Sajóbáony	5727	31	5385	76	341	55			
Sajóecseg	11284	94	10239	21	1045	73			
Sajóivánka	3978	52	2396	29	1582	23			
Sajókápolna	4213	59	3919	87	293	72			
Sajókaza	13046	52	11209	40	1837	12			
Sajókazincz	6518	02	5777	99	740	03			
Sajólászlófalva	2976	17	2767	48	208	69			
Sajószentpéter	9901	27	8646	95	1254	32			
Sajóvámos	7170	78	7080	78	90	—			
Sajóvelezd	7845	27	7714	11	131	16			
Szalonna	4191	33	3732	91	458	42			
Szendrő	19939	30	19406	29	533	01			
Szendrőlád	10862	14	10046	94	815	20			
Szilvásvár	3058	21	2288	45	769	76			
Tardona	5189	86	4128	29	1061	57			
Vadna	4993	85	4174	55	819	30			
Varbó	6106	34	4085	80	2020	54			
Ziliz	12831	47	11952	72	878	75			
Összesen :	359566	10	270271	92	37833	90			

IV. Tőkepenézek.

Alacska	3260 K	— f.
Balajt	1394 „	56 „
Barczika	240 „	— „
Bánfalva, Lónyay Anna-alap	8042 „	— „
Bánhorvát	275 „	— „

Bánhorvát építkezési tőke .	1046 K 64 f.
„ harang-alap .	495 „ 74 „
„ egyh. fentart.-alap .	322 „ 26 „
„ alapítvány .	150 „ — „
Berente	6312 „ 56 „
Boldva	9268 „ 22 „
Borsod	12390 „ 26 „
Borsodszakácsi	1144 „ 90 „
Damak	372 „ 50 „
Dédes	710 „ 50 „
Bántapolcsány	2637 „ 33 „
Disznóshorvát egyh. fentar-	
tási alap	206 „ 50 „
Edelény	5632 „ 27 „
Finke	844 „ 54 „
Felsőkelecsény	900 „ — „
Felsőnyárad	7501 „ — „
Hangács	1100 „ — „
Nyomár	1558 „ — „
Hegymeg	2140 „ 33 „
Lak	427 „ 76 „
Ládbessenyő	424 „ 78 „
Mályinka	1294 „ 28 „
Nagybarcza	16550 „ 20 „
Nagyvisnyó	4359 „ 76 „
Nagyvisnyó alapítvány .	3649 „ 54 „
Nekézsen építkezési tőke .	7300 „ — „
Ózd	1394 „ 50 „
Parasznya	7938 „ 49 „
Radostyán	2878 „ 26 „
Rudabánya	1875 „ 28 „
Szuhogy	637 „ 68 „
Sajóbábony	1576 „ — „
Sajóecseg	442 „ — „
Sajóivánka	1168 „ 50 „
Sajókápolna	1825 „ 49 „
Sajókaza egyh. fentart.-alap	1255 „ 26 „
Sajókazincz	1590 „ — „
Sajólászlófalva	1955 „ 71 „
Sajószentpéter	28203 „ — „
Sajóvamos	3650 „ 13 „
Szalonna	7469 „ 16 „
Szendrő egyh. fentart.-alap	104 „ 68 „

Szendrőlád	4307 K 80 f.
Szilvásvárad	3925 „ 66 „
Szilvásvárad biblia-alap	200 „ — „
Tardona templomtorony-alap	7732 „ 49 „
„ egyh. fentart.-alap	2620 „ 68 „
„ bor-alap	791 „ 54 „
Vadna	4311 „ 32 „
Ziliz	1631 „ 30 „
Összesen	191436 K 46 f.

V. Adósságok.

Alacska	4000 K — f.
Barczika	6068 „ — „
Bánfalva	1000 „ — „
Bánhorvát	3000 „ — „
Berente	5000 „ — „
Borsodszakácsi	1625 „ — „
Damak	13571 „ 40 „
Dédes	1840 „ — „
Bántapolcsány	2300 „ — „
Disznóshorvát	3000 „ — „
Edelény	7160 „ 20 „
Finke	2800 „ — „
Felsőkelecsény	2600 „ — „
Felsőnyárad	12649 „ — „
Dövény	10450 „ — „
Hangács	5468 „ 75 „
Nyomár	3875 „ 75 „
Hegymeg	4794 „ 49 „
Kondó	3793 „ — „
Lak	7863 „ — „
Ládbessenyő	1337 „ 16 „
Martonyi	4172 „ — „
Mályinka	7400 „ — „
Meszes	5000 „ — „
Abod	8000 „ — „
Nagybarcza	20696 „ 03 „
Nekézsen	10930 „ — „
Ózd	11000 „ — „
Radostyán	14000 „ — „
Rakaczaszend	2200 „ — „
Sztjakab	200 „ — „

Rudabánya	8000 K — f.
Szuhogy	1000 „ — „
Sajóbábony	2968 „ 75 „
Sajóecseg	1115 „ 20 „
Sajóivánka	3000 „ — „
Sajókaza	15000 „ — „
Sajólászlófalva	4129 „ — „
Sajóvamos	5696 „ — „
Sajóvelezd	4200 „ — „
Szendrő	6000 „ — „
Szendrőlád	9440 „ — „
Szilvásvár	1000 „ — „
Tardona	5944 „ 71 „
Vadna	5280 „ — „
Ziliz	8800 „ — „
Összesen	269367 K 44 f.

VI. Lelkeszi alap.

Barczika	918 K 90 f.
Berente	1189 „ — „
Boldva	2272 „ — „
Borsod	2264 „ 52 „
Disznóshorvát	3155 „ — „
Felsőkelecsény	10434 „ 60 „
Lak	253 „ 32 „
Ládbessenyő	735 „ 38 „
Nagybarcza	321 „ 58 „
Nekézsen	4249 „ — „
Parasznya	8112 „ — „
Radostyán	4142 „ — „
Rudabánya	751 „ 60 „
Sajóbábony	1800 „ — „
Sajóecseg	380 „ — „
Sajóivánka	1382 „ — „
Sajókápolna	1680 „ — „
Sajókaza	1829 „ 47 „
Sajólászlófalva	924 „ — „
Sajószentpéter, lelkészi	14738 „ — „
Sajószentpéter, kápláni	1270 „ — „
Tardona	200 „ — „

Vadna	1667 K — f.
Varbó	2612 „ — „
Ziliz	475 „ — „
Összesen	67756 K 37 f.

VII. Tanítói alap.

Berente	432 K — f.
Boldva	416 „ 80 „
Borsod	848 „ 20 „
Disznóshorvát	1503 „ — „
Felsőkelecsény	6986 „ — „
Kondó	203 „ 46 „
Lak	174 „ 44 „
Ládbessenyő	198 „ — „
Parasznya	4040 „ — „
Radostyán	2086 „ — „
Tornaszentjakab	1220 „ 11 „
Rudabánya	177 „ 10 „
Sajóecseg	42 „ — „
Sajókápolna	840 „ — „
Sajókaza	1276 „ 43 „
Sajólászlófalva	220 „ — „
Sajószentpéter, tanítói	1560 „ — „
Sajószentpéter, kántori	1345 „ — „
Vadna	408 „ 67 „
Varbó	1328 „ — „
Ziliz	306 „ — „
Összesen	25621 K 21 f.

VIII. Lelkeszi és tanítói közös-alap.

Boldva	190 K — f.
Ládbessenyő	1000 „ — „
Sajóvámos	6211 „ 06 „
Ziliz	306 „ — „
Összesen	7801 K 06 f.

X. Iskolák.

Kiválók: Barczika, Balajt, Borsod, Disznóshorvát, Finke, Lak, Ládbessenyő, Meszes, Nagyvisnyó mindkettő, Parasznya, Radostyán, Rudabánya, Szuhogy, Sajóbáony, Sajóecseg, Sajóivánka, Sajókápolna, Sajókaza mindkettő, Sajókazincz mindkettő, Sajószentpéter mindhárom, Sajóvámos, Szalonna,

Szilvásvár mindkettő, Vadna, Varbó, Ziliz. *Kielégítők*: Bánhorvát, Berente, Boldva, Borsodszakácsi, Damak, Dédes, Bántapolcsány, Edelény, Felsőkelecsény, Felsőnyárad, Martonyi, Mályinka, Nagybarcza, Nekézsen, Ózd, Rakaczaszend, Tornaszentjakab, Sajóvelezd, Szendrő, Szendrőlád, Tardona. Szünetelt a tanítás, mivel a tanítók harctéren vannak: Alacska, Abod, Dövény, Hangács, Nyomár, Hegymeg, Kondó és Sajólászlófalva.

X. Énekkar.

Alacska, Balajt, Bánfalva, Bánhorvát, Boldva, Damak, Disznóhorvát, Edelény, Felsőnyárad, Dövény, Hangács, Lak, Martonyi, Nagybarcza, Ózd, Parasznya, Badostyán, Sajóbáony, Sajókápolna, Sajókaza, Sajókazincz, Sajólászlófalva, Sajószentpéter, Sajóvamos, Sajóvelezd, Szilvásvár, Tardona, Vadna, Varbó, Ziliz.

XI. Iskolai alap.

Parasznya 558 K 93 fill., Sajókaza 6262 K 66 fill., Sajókazincz 263 K 26 fill., Sajószentpéter 21300 K — fill., Szilvásvár 20 K 24 fill. Összesen: 28405 K 19 fillér.

XII. Iskolai könyvtár.

Alacska, Balajt, Barczika, Bánhorvát, Berente, Borsod, Disznóhorvát, Edelény, Finke, Felsőnyárad, Dövény, Hangács, Nyomár, Hegymeg, Kondó, Lak, Ládnessenyő, Martonyi, Mályinka, Abod, Nagybarcza, Nagyvisnyó, Nekézsen, Parasznya, Radostyán, Rudabánya, Szuhogy, Sajóecseg, Sajóivánka, Sajókápolna, Sajókaza, Sajókazincz, Sajólászlófalva, Sajószentpéter, Sajóvamos, Sajóvelezd, Szalonna, Szendrő, Szendrőlád, Szilvásvár, Tardona, Vadna, Varbó, Ziliz.

XIII. Énekkar-alap.

Sajókápolna 925 K 48 f.

XIV. Orgona-alap.

Balajt	234 K 59 f.
Borsod	1511 „ 72 „
Disznóhorvát	200 „ — „
Hangács	970 „ 08 „
Parasznya	2269 „ 24 „
Sajóecseg	400 „ — „
Sajószentpéter	577 „ 74 „
Szalonna	160 „ 36 „

Szendrő	425 K 78 f.
Vadna	638 „ 47 „
Ziliz	211 „ — „
Összesen	6597 K 98 f.

XV. Ifjúsági könyvtári alap.

Szalonna	80 K 31 f.
--------------------	------------

XV. Magtár.

Bánfalva 985'02 K kötvényeken; Damak 362'50 K; Bántapolcsány 891'08 K, kötvényeken van 73 véka, 34 itce; Disznóshorvát 88²/₃ véka gabona, kamat tőkébe írva; Edelény 27 köből 3¹/₂ véka gabona; Dövény 179'98 K; Mályinka kötvényben van 107 hl. 75 liter, készlet 1 hl. 65 liter; Meszes 143 K; Nagybarcza 8357 liter gabona kötvényeken; Nekézszen 808'06 K kötvényeken; Rakaczaszend 660'42 K; Tornaszentjakab 1220'11 K; Sajóecseg 42 köből, 1 véka, 6 itce gabona; Sajóivánka 621 liter gabona; Sajókaza 4726'67 K; Sajóvámos 85 hl. 97 liter gabona, 57 hl. 91 liter árpa, 81 hl. 59 liter zab; Sajóvelezd 37 hl. gabona kötvényeken; Szendrő 12989'87 K, a magtár állása: 2400 liter, 89 cl. gabona.

Tetemes hátrálék van: Bánhorvát, Dédes, Bántapolcsány, Nagybarcza, Tardona községekben. Csekély hátrálék van pár egyházközségben, mely beavatkozást nem igényel.

Ezekben kívántam ez alkalommal esperesi jelentésemet megtenni azon tiszteletteljes kérésem kifejezése mellett, hogy engem eddig tapasztalt jóindulatába, kegyes elnézésébe részesíteni méltóztassék.

Ugy az esperesi ima, mint a gondnoki megnyitó jegyzőkönyvbe vétele után, esperesünk nagy gonddal és valódi szakértelemmel összeállított jelentése tárgyalván: az tudomásul vétel mellett jegyzőkönyvbe vétetik s egyben közgyűlésünk szeretett esperesének e gondos, hü jelentésért köszönetet szavaz.

4. Tárgysorozat előtt Szuhay Benedek papi főjegyző kér szót és meleg szavakban üdvözli Vadászy Pál sajozsentspéteri lelkészt abból az alkalomból, hogy nevezett egyház 1915. április 11-én ünnepelte meg azt a napot, mikor 40 évvel ezelőtt e kiváló férfiut rendes papjának megválaszthatta. Egyházmegyénket kötelezi a hála, az elismerés, hogy legalább egyszerű szavakban üdvözölje őt, aki ifju korában, mint iskolai közlátogató és aljegyző, majd 1886-tól főjegyző és tbiró, 1893. év óta pedig mint esperes állott szolgálataiba egyházmegyénknek, mely hosszú idő alatt felvállalt kötelességét mindig hiven és lelkiismeretesen teljesítette. Indítványozza, mondja ki közgyűlésünk,

hogy üdvözetét csatolja a nemes egyház jókivánataihoz és a mindnyájunk sorsát bölcsen intéző gondviselőtől áldást és segédelmet kér úgy az ünnepektől férfiura, mint szeretett egyházára.

Közgyűlésünk ez indítványt egyhangu lelkesedéssel elfogadván, jóleső érzéssel veszi tudomásul, hogy e mai sivár és anyagiakért élő-haló világban van egyház, mely lelkipásztorával a boldogan és meglelégedéssel eltöltött negyven esztendő határkövénel pár pillanatra legalább megáll, tiszteletének és nagyrabecsülésének zászlóját előtte meghajtja s áldást kíván közös munkálkodásukra. Midőn a hegyen épített város dicséretre méltó cselekedetét jegyzőkönyvünk lapjain is megörökítjük, ugyanekkor kijelentjük, hogy Vadász Pál a negyven esztendőből közel 35 évet töltött el bizalmi állásaiban mint kiváló főjegyző és minta esperes szolgálván nagy hűséggel a reárakott soknemű megbízatások terheit. Nemes szíve, apostoli bölcsessége mindig megtalálta azt az arany közép-utat, melyen haladni úgy a vezető férfiakra, mint a közügyekre nézve igazi nyereség. Midőn őt igaz szívvvel üdvözljük: egyszersmind kérjük a Mindenhatót, hogy a negyven évet eltöltött lelkipásztor még igen sokáig legeltesse meglelégedett és boldog nyáját gyönyörű szép mezőkön és kies folyóvizek mellett s adjon neki erőt, kegyelmet és segédelmet arra is, hogy még igen sokáig legyen példányképünk a kötelességteljesítésben, kiváló esperesünk a közigazgatás vezetésében és igazi dicsekedésünk a nagy világ előtt!

5. Az esperesi jelentésből fájdalmasan értesülvén arról, hogy Dr. Kovács Lóránd világi tbiró szereteteinek és a közügynek végtelen nagy kárára, életének legszebb idejében jobblétre szenderült.

Közgyűlésünk bánatos érzéssel vesz tudomást e gyászesetről, mely érte egyházmegyénket e kiváló világi tanácsbíró váratlan elhalálózása miatt. És bár rövid ideig mondhattuk magunkénak őt, de ez alatt is fényesen megmutatta úgy egyházszeretetét, mint szép lelkének fenszárnyaló lelkesedését és tettekre intő nagy jóakarátát. S midőn áldást kívánunk nyugvó poraira, kívánjuk, hogy idvezült lelke találjon jutalmat Istennél, kinek ő igazi, hivatatott világi papja volt.

6. Ugyancsak az esperesi jelentés hozza tudomásunkra, hogy Dobozy István régebbi világi tanácsbíró szép lelke is elhagyta porhüvelyét és elköltözött az élők földéről.

Közgyűlésünk mély megilletődéssel vesz tudomást e hatalmas tölgy kidöltéről, ki a mig élt, a szorosán vett emberszeretetnek a

puritán felfogásu, bátor szókimondó férfiakkal volt tipikus alakja közöttünk, ki a hamisítatlan magyar kálvinizmus diadalra jutásában látta nagynak és boldognak imádott magyar hazánkat is. S midőn áldó szeretettel borulunk sirhalmára: kívánjuk, hogy siri álma legyen csendes és megnyugtató, emlékezete pedig legyen áldott közöttünk!

7. Miklós Ödön, Bónis Aladár, ifj. Szathmáry Király Pál, dr. Ambrus István halaszthatlan teendőkre és a harctéren teljesítendő kötelességeikre való hivatkozással nem jelenhetvén meg közgyűlésünkön:

igazolásuk tudomásul vétetett.

8. Dr. Kovács Lóránd vil. t. bír. elhalálozásával megüresedvén egy vil. tanácsbíró állás.

Közgyűlés a szavazást 1915. évi július hó 1. beadási határidővel elrendeli s a szavazatbontó bizottság tagjaivá elnökségen kívül dr. Orbán Barna és Szuhay Benedek urakat megválasztja.

9. Olvastatván a lemondás folytán megüresedett nagybarczai lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint nevezett gyülekezet 15 pályázó közül egyhangulag Pozsga József zubogyi lelkészt választotta rendes lelkipásztorává.

Közgyűlésünk a választás eredményét tudomásul véve azt megerősíti s Pozsga József urat a nevezett egyház törvényesen megválasztott lelkipásztorának kijelenti, őszintén kívánva, hogy lelkész és gyülekezet válvetett közreműködéssel, lángoló ügybuzgósággal napról-napra erősítgessék és építgessék ugy belsőleg, mint külsőleg ez anyaszentegyháznak falait.

Nevezett lelkész beiktatására Barna Gyula és dr. Orbán Barna tanácsbírák kiküldetnek.

10. Olvastatik Győry Kálmán s.-lelkész okmányokkal felszerelt kérvénye, melyben az egyházmegyébe való bekebelezését kéri.

Közgyűlésünk fenti s.-lelkészt bekebelezi és a dédes-tapolcsányi egyházba rendeli.

11. Tudomására jutván közgyűlésnek, hogy Tóth Lajos radostyáni segédlelkész katonai lelkészi szolgálattételre behivatott s továbbá az is, hogy a nagybarczai lelkészválasztás alkalmával az ott eddig működő Bodnár Ferenc bekebelezett s.-lelkész hely nélkül van.

Közgyűlésünk Bodnár Ferencet a radostyáni egyházba berendeli szolgálattételre. De mivel neki még csak az első lelkészképesítő okmánya van meg: a felügyelő lelkészi teendőkkel Botos József parasznyai szomszéd lelkész bizatik meg.

12. Olvastatott a lelkészértekezletnek 1915. év április hó 13-án Sajószentpéteren felvett jegyzőkönyve, melynek közérdekű pontjai, javaslatai következők:

a) Kőrössy István, Némedy József az értekezletről való távo-maradásukat nem igazolván: közgyűlésünk által a 4—4 korona birságban elmarasztaltatnak, mire értekezleti pénztárnok figyelme felhivatik.

b) A 4. és 5. pontban azt hozza tudomásunkra, hogy Dávid József értekezleti elnök megrendült egészségi állapotára való hivatkozással 10 évig viselt elnöki állásáról lemondván, e lemondás elfogadtatott s az elnöki állásra Szentmártoni Dániel eddigi alelnök választatott meg. Továbbá alelnökké Bartha Gyula, jegyzővé Varga Imre lett megválasztva.

Közgyűlésünk midőn e választásokat tudomásul veszi, úgy a távozó, mint az új elnököt, a többi tisztviselőket is szeretettel üdvözli. A távozó elnök maradandó nyomokat hagyott maga után mélyen járó, a kor mozgató eszméit felszinen tartó, tartalmas elnöki megnyitóiival s 10 évig tartó gondos vezetésével; az új elnöknek pedig eddigi ügybuzgó munkálkodása a legszebb zálog nekünk arra nézve, hogy a reá ruházott szép tisztség babéraihoz újabb babérok arat és köt, nemcsak a felsőborsodi, de az egész hazai egyházi élet mezején is.

c) A 10. pontban kiküldött bizottság, mely az egyházkerületi jkönyv (1914 őszi 54. p.) vonatkozólag a reformáció négyszázados évfordulójának méltó megünneplése tárgyában bizatott meg javaslattétellel — munkálatát, közgyűlésünk csekély módosítással elfogadja, határozati erőre emeli s fölterjeszti a főt. egyházkerületi közgyűléshez. E javaslat így hangzik:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

Alulirottakat lelkészértekezleti közgyűlés azzal bizta meg, hogy a reformáció közelgő négyszázados évfordulójának, magyar ref. egyházunkhoz méltó megünneplésére vonatkozólag a tavaszi egyházmegyei közgyűlés elé javaslatot terjesszünk be. Mély tisztelettel kérjük a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy alábbi indítványainkat elfogadni és az egyházmegye nagy erkölcsi súlyával támogatni méltóztassék.

Anyagi erők hiányában, monumentális alkotásokra nem vállalkozhatunk, reformátusaink, buzgó kálvinista elődeink emlékezetére szobrokat nem emelünk; de talán emléküknök is, egyházunknak is ércnél maradandóbb emléket állíthatnak nagy szegénységünk mellett is, ami sokszor kipróbált áldozatkészségünkkel.

1. Javasoljuk először is azt, hogy egyházkerületünk összes egyháza minden kikerekített 1000 (egyezer) lélekszám után tíz éven át, évi tíz koronával járuljanak egy oly egyházkerületi kezelés alatt álló alapítvány megteremtéséhez, melyből a mi iskoláink (sárospataki, miskolci, rimaszombati ref.) kiváló, feltétlenül szegény sorsu ref. vallásu tanulói évenként legalább 400 korona ösztöndíjat kapjanak iskolai pályájuk elvégeztéig. Ezen alapítvány, mely tíz év elteltével, számításaink szerint, mintegy 50.000 (ötvenezer) koronára növekednék sok derék, hazájának, egyházának becsületére váló, különben a földhöz ragadt szegénység miatt nem érvényesülhető igazi tehetséget (geni) emelne fel a porból, ami ugyis pusztuló középosztályunk erősítésére.

Az alapítvány címe volna: „*A tiszáninnen ref. egyházkerület kálvin alapítványa*“. Kezelési módozatai annak idején lennének megállapítva.

Ezen indítványunkkal iskoláink, különösen a sárospataki főiskolánk iránt érzett meleg szeretetünket akarjuk dokumentálni, de úgy hisszük, porladozó őseinknek sem állíthatnánk méltóbb emléket annál, mint mikor a nép szegény, arra méltó gyermekeit igyekeznénk édes magyar hazánk református anyaszentegyházunk derék, önfeláldozó tagjaivá nevelni.

Ha az egyes egyházkerületek jobbnak látnák az összes magyarországi ref. egyházak adományaival egy közös, egyházunk és iskoláink szent céljait szolgáló alapítvány megteremtését, ehhez is szíves készséggel járulnánk hozzá. Abban a nemvárt esetben azonban, ha javaslatunkat az egyházkerület többi egyházmegyéi nem helyeselnék, avagy még felségesebb javaslattal állnának elő: tisztelettel indítványozzuk, hogy a fent megjelölt módozatok mellett, egyházunk tíz évi megadóztatásával magunk teremtünk egy „Kálvin-alapot“ egyházmegyéink tanulói számára iskoláinkban, — vagy támogatásunkkal oda állunk az alá a zászló alá, mely még maradandóbb emlékekkel akarja megörökíteni a nagy évfordulót.

2. A reformáció négyszáz éves jubileuma alkalmából, minden egyházban templomi és iskolai ünnepélyek tartassanak. Ott, ahol a körülmények, viszonyok kívánatossá teszik: népünnepélyek is tartandók a nagy közönség bevonásával.

3. Szívesen látná egyházmegyéink, ha minden kebli lelkész egyházának történetét az újabb adatok felhasználásával 1917-re megírná.

4. Végül hívassanak fel az összes egyházak előljárói, hogy elsőrendű egyházi érdekünk szempontjából a hívek közreműködése és segítségével lehetőleg minden egyház teremtsen olyan „egyházfentartási alapot“, mely a késő jövőben is hirdetni fogja úgy nemes buzgalmunkat, mint tettekben nyilvánuló akaraterőnket.

Ezek volnának ami indítványaink Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Szerény véleményünk szerint nagyobb áldozatokat bár e mostoha időkben nem hozhatunk, de ami kiváló nagyjaink emlékezetéhez, magyar református egyházunk jövő megalapozásához, váltetett munkával, egyesült erővel hozzájárulhatunk. Ha csak egy gyermek lesz, kit ami filléreink a krisztusi munka apostolává avat, ha ami kálvinunk puritán szelleme ilyen egyházfentartási alapok megteremtésében nyilatkozik meg és emel bennünket diadalról-diadalra: mi igazán méltók leszünk ami egyházat fundáló, hitvalló őseinkhez és méltóképen ünnepeljük meg a reformáció négyszáz éves évfordulóját.

Tisztelettel kérjük indítványaink elfogadását s maradunk

alázatos szolgálói:

Botos József,
Szuhay Benedek,
Kun József,
biz. tagok.

d) Indítvány folytán 13-ik pontjaiban azt panaszo'lja lelkészértekezlet, hogy miután többen következetesen indokolatlanul távolmaradnak, ilyen formán az önképzés, a tisztvársi érzés és baráti szeretet ápolásától távortartják magukat, — az ilyeneket jegyzőkönyvi megrovásban részesíti, az elmaradás üres indokolását el nem fogadja s amennyiben az erkölcsi megbélyegzésnek fogantja nem lenne: jövőben az ily távolmaradókat fokozatosan emelkedő pénzbírsággal fogja sújtani.

Közgyűlésünk fájó szívvel vesz tudomást e jelenségről. De mert az a meggyőződése, hogy a lelkészértekezleti közgyűlések mindig a lelkészek szellemi és anyagi előhaladását munkálják és pedig kitűnő eredménnyel: értekezlet határozatát elfogadja s a fokozatos pénzbírság fölemelését megerősíti.

e) A jegyzőkönyv többi pontjai:

tudomásul vétettek.

13. Olvastatott Sajószentpéteren, 1915. évi március hó 25-én felvett egyházlátogatási számvevőszéki ülés jegyzőkönyve, mely egész terjedelmében így hangzik:

Jegyzőkönyv

felvétellett Sajószentpéteren, 1915. évi március hó 25-én tartott egyházlátogatási számvevőszéki ülésében.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyhm. gondnok elnöklete alatt: Barna Gyula, Elek József, Kazay Géza, Suhay Benedek, Tóth József, mint egyházlátogatók, továbbá Svingor József egyházmegyei dékán.

Tárgy: I. Az egyházlátogatók által beszédett pénzek számbavétele.

II. Az egyházközségek 1914. évi zárszámadásainak megvizsgálása.

1. Az öt járásba kiküldött egyházlátogatók beszámolnak az egyházak, lelkészek és tanítók által befizetett összegekről, mely 8305 K 29 fill.

Ez összeg nyugták ellenében egyházmegyei dékának átadatott.

2. Az egyházak számadásainak felülvizsgálatával megbízott előadók előadói jelentést olvasnak a járásuk területén lévő egyházak gondnoki számadásairól, a hit és erkölcsi életről s valamint az iskolai és belmissiói állapotokról. Ezek szerint:

A) A bánvölgyi járásban: (Előadó: Barna Gyula) Bánfalva, Bánhorvát, Mályinka, Tardona, Sajóvelezd, Szilvásvár, Nekézsen, Nagyvisnyó gondnoki számadása minden megjegyzés nélkül megerősítésre ajánltatik, mint rendes nyugtákkal igazolt pontos számadás. Nekézsenben Tóth János 1500 kor. kötvénye hiányos.

A nagybarczai gondnoki számadás zavaros, mert nem lehet megállapítani, hogy mint történtek a fizetések. Küldöttségileg kell megállapítani, hogy a hivek még mivel tartoznak a templomkivetésre. Ugyszintén rendesen ki kell állíttatni a hiányos kölcsönkötvényeket; a 99 K 50 fill. értékű kötvényt pedig bevenni a tőkék közé hátralékos kamatozással együtt.

A dédes—tapolcsányi egyházakban a gondnoki számadások sem a valóságnak, sem a kívánt követelményeknek meg nem felelnek. A kettős egyházban a régi egyházi adó mellett az új is életbe van léptetve, a régit szedi a lelkész. az újat a gondnok. A leköszönt gondnok a jelenleginek sem pénzzel, sem nyugtákkal át nem számolt s a jelenlegi gondnok elszámolni nem tud. A lelkész által fizetendő állami adókról semmiféle nyugta nincs, mi ha több évről fizetetlen s gondoskodás nem történik: az egyház terhél marad. A pénzkezelés törvény ellenére lelkész kezében van; így az adócsökkentési összegeket sem a gondnok veszi fel. Itt csak küldöttség teremtheti meg a kívánatos rendet.

Különben a hit- és erkölcsi élet az egész járásban megnyugtató, a belhivatalnokok teljesítik kötelességeiket. Szilvásváradon lelkész csötörtökön bibliát magyarázott, de csak két alkalommal birt vonzó erővel, azután elnéptelenedett s be lett szüntetve.

Számvevőszékünk fölkéri elnökséget, hogy a nagybarczai zavaros ügyek tisztázására Barna Gyula t. bírót és Lenkey Gyula szomszéd lelkész urakat; a dédes—tapolcsányi rendtelenségek, törvénybe ütköző szabálytalanságok megszüntetésére, a zavaros adóügyek tisztázására pedig Elek József t. bírót és Fekete Miklós dédesi jegyző urat kiküldeni minél előbb méltóztassék, azon meghagyással, hogy eredményes jelentést tegyenek.

Tóth János volt nekézseni gondnok utasíttassék, hogy vagy kölcsönét fizesse vissza az egyháznak, vagy két biztos fizető kezzel irassa alá kötvényét, ellenkező esetben a tőke rajta be fog hajtatni.

B) Az edelényi járásban: (Előadó: Szuhay Benedek) a hit- és vallás-erkölcsi élet megnyugtató. A lelkészek, tanítók, egyházi előljárók, hűséggel végzik teendőiket. A nép szorgalommal látogatja a templomot.

Minthogy az abadi, meszesi, ládbessenyei, finkei, szalonnai tanítók az általános mozgósítás alkalmával hadiszolgálatra behivattak, Abodon egész féleven, Finkén pár hónapig, Ládbessenyőn öt hétig szünetelt a tanítás. Meszes okleveles óvónővel töltötte be ideiglenesen a tanítóságot. Szalonnán a lelkész tanított szép eredménnyel.

Megerősítendő a martonyi, rakaczaszend—tornai, szentjakabi, meszesi, abodi, szalonnai, szendrői, szendröládi, borsodi, ládbessenyei, balajti, edelényi, finkei egyházak gondnoki számadásai, mint amely számadások a törvény követelményeinek mindenben megfelelnek.

A legtöbb egyházban a szükségletek fedezésére rendkívüli egyházi adót kell kivetni, — mert a 9 filléres gabona s a szolgáltatásoknak, fának konventi értékelése messze mögötte marad a tényleges áraknak, — ami a legtöbb vizsgálódásra szolgáltat okot.

Martonyit kivéve, minden egyházban van tetemes hátralék. Legtöbb Borsodon, azután Szendrőn, Szalonnán s így tovább.

Szendrőben a tanító panasza akként intéztetett el, hogy a törvényes és jogos levonások után Soltész Kálmán fizetését az utolsó fillérig megkapta s erről nyugtát irt alá. — Ugyanitt a presbyteri jegyzőkönyv elveszett. — A vallást Ivanics Bertalan s. lelkész tanította megfelelő eredménnyel.

Javasolja számvevőszékünk, hogy az egyházi adóhátralékokért mindenütt a presbyteriumot méltóztassék felelősségre vonni, mert tapasztalati tény, hogy ahol az egyházi előljárók pontosan teljesítik törvényben előírt kötelezéseiket: ott nincs, vagy alig van hátralék. (E. T. I. t.-c. 46. §.)

C) A sajszentpéteri járásban: (Előadó: Elek József) az isteni tisztelet ünnep-, vásár- és hétköznapokon rendesen megtartatik, — kivéve Berentét, hol harangozó hiánya miatt hétköznapokon sokszor elmaradt. — A hivek kellő buzgósággal látogatják a templomot. A sakramentumok mindenütt pontosan kiszolgáltattatnak. Az urvacsorával élők száma elég nagy volt.

A házasságkötésnél Sajólászlófalván egy tiszta pár nem kért egyházi megáldást.

Felekezeti sérelem Berentén fordult elő.

A temetőt a presbyterium tiltakozása ellenére kivilágítják Kondón, Sajólászlófalván, Sajókazinczon.

A gondnoki számadások szabályszerűen vannak elkészítve s okmányokkal felszerelve. Minden megjegyzés nélkül megerősítendő: a szentpéteri, paraszniai, varbói, radostyáni, kondói, sajkókápolnai, berentei, sajkókazinczi, alacskaik egyházak számadásai.

Sajólászlófalván a lelkész 300 koronát tartozik átadni a gondnoknak, mint a nmélt. közoktatásügyi miniszterium „Egressy iskoláira“ kiutalt összegét.

Tetemes az egyházi adóhátralék: Alacskán, Kondón, Varbón, Radostyánban, Sajólászlón, Sajokazinczon, Berentén.

A haszonbérbe adott egyházi földek bérletéből is sok a hátralék: Radostyánban 328·80, Sajokazinczon 478·75, Varbón 202·70, Kondón 178·50 K.

Hadiszolgálatra be vannak hiva a tanítók: Kondóról, Sajólászlófalváról, Sajószentpéterről kettő. Kondón a tanítást pár hónapig a lelkész végezte; később az iskolázás részint a háboru, részint járvány miatt szünetelt. Sajólászlófalván nem volt tanítás. Sajokápolnán az alsó két osztályban a tanítást Barkász Bertalanné mint okleveles óvónő, a négy felső osztályban lelkész végezték. Sajószentpéteren a bevonult két tanító helyett Nagy Jenő és leánya végezték.

Javasoljuk, hogy azon egyházak előjárói, hol nagyobb mérvű hátralék van: vonassanak felelősségre. Ugyiszintén utasíttassék a presbyterium ott, a hol még haszonbérrel is tartoznak a haszonbérlők, hogy haladéktalanul vegye ki kezökből az egyházi földeket, ha tartozásaikat az utolsó fillérig ki nem fizették az illetékes gondnokoknak.

D) A sajóvámosi járásban: (Előadó: Dávid József helyett Tóth József) a hit és vallásos buzgóság, mint életnek vize csörgedez szokott medrében. A lelkipásztorok által nagy buzgósággal hintegetett istenigék magvai nem esnek kopár földbe, hanem kikelnek s megtermik áldott gyümölcseiket a templomba járásban, az urvacsorával való élésben. A harangok köznapokon is megszólalnak, kivéve Szakácsit, hol rendes harangozó nincs, mely egyháznak előjárósága utasított rendes harangozó fogadására.

A járásból hat egyház tanítója van harctéren. Lakon és Zilizen a lelkészek tanítottak. Hegymegen is tanított volna lelkész, de itt járvány miatt be kellett zárni az iskolát. Damakon az iskolai év elejétől működik helyettes tanító. Hengácson, Nyomáron a rendes tanítás szünetel. E két helyen lelkész a vallást tanítja.

A sajóecsegi egyház a templomfentartási alapból (3230·85 K) a paplak renoválására 1115·26 koronát elköltött. Azonban ez összeg visszapótlásáról a presbyterium gondolkodott oly módon, hogy a hiány 5 év alatt fizetendő rendkívüli egyházi adóból fog visszatéríteni.

A gondnoki számadások mind megerősítendők.

E) A vadnai járásban: (Előadó: Kazay Géza) a vallásos élet általában virágzik. Az isteni tisztelet vásár- és ünnepnapokon délelőtt és délután min-

denütt megtartatik és kellő buzgósággal gyakoroltatik. A harangozás köznapokon is megtörténik, mindenütt leginkább reggel. Ha hivek is jelentkeznek a templomban, a lelkész imádkozik; különben a tanító s gyermekek éneklése után véget ér az isteni tisztelet.

Az egyháztagok áldozatkészsége — a háboru által előidézett nehéz megélhetési viszonyok dacára is — kellő mértékben nyilatkozott meg.

Pár egyházban tetemes az egyházi adóhátrálék. Több lelkész meg sem mutatta állami adókönyvét.

Dövényben szünetelt a tanítás, mivel tanítója a harctéren van.

Hét egyházban virágzó énekkar van, de ezeknek működése most a háborus állapotok miatt szünetel.

A rudobányai bányatelepen a ref. növendékek vallás- és énektanítását az egyház tanítója Andorko István végzi. De fizetést ezért sem az egyháztól, sem a társulattól nem kap. Kéri, hogy munkálkodásáért valahonnan fizetést kapjon.

A barczikai számadásból hiányzik az 1914. évre eső illeték egyenértékű kifizetése. Ugyiszintén hiányzott a tanítói nyugdíjat feltüntető nyugta is.

A felsőnyárádi egyházban is, Dövényben is sok egyházi tőke van egyeseknél. A kötelezvények átnézése alkalmával kitűnt, hogy sok jótálló elhalt; van kötelezvény jótállások nélkül; sőt némely kötelezvénynek még a tartalma sem felel meg a törvényes követelményeknek.

Sok kötvény-kölcsön nem a presbyterium tudtával és beleegyezésével adatott ki. Ugyiszintén több helyen nem az E. T. I. t.-c. 40. §-a értelmében hivatnak meg a presbyterek egyházi gyűlésbe.

Különben az összes gondnoki számadásokat megerősítésre tisztelettel ajánlom.

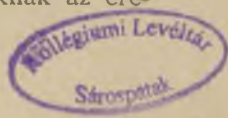
Javasolja számvevőszékünk, hogy a rudobányai bányatelepi iskolában a lelkész köteleztessék vallástanításra. A lelkészeket és tanítókat pedig szigoruan utasítani méltóztassék, hogy a lelkészi, tanítói állami adókönyveket is kötelesek egyházlátogatónak felmutatni. A felsőnyárádi és dövényi presbyterium utasíttassék hiányos kötvényei rendbeszedésére. Végül utasíttassanak a lelkészek, hogy a presbyteri ülésbe az E. T. I. t.-c. 40. §. rendelkezése szerint hívják meg az egyházi előljárókat.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Szuhay Benedek, papi főjegyző.

Közgyűlésünk, midőn a kebelbeli egyházak szellemi és anyagi életét hiven feltüntető jegyzőkönyvet tudomásul veszi; a hibátlan gondnoki számadásokat megerősíti és megbizsa főjegyzőt, hogy a megerősítő záradékot azokra vezesse rá s az így záradékolt II-od példányokat küldje szét az összes kebelbeli egyházaknak az eredeti gondnoki számadásra való rávezetés céljából.

a) Tóth János volt nekézseni gondnokot utasítja, hogy egyházi tartozásától 30 napon belül két biztos készfizető jótállóval gondoskodjék.

b) Ugy az egyházi adóhátrálékok, mint a földbérletek rendes időben való beszédését a gondnokkal együtt az egész presbyteriumot teszi közgyűlésünk felelőssé az E. T. I. t.-c. 46. §-a értelmében s amely egyházban jövőre nagyobb mulasztást észlelné: az egész presbyteriumot fegyelmi alá vonja.

Egyben a számvevőszék összes javaslatai határozati erőre emeltetnek.

14. Olvastatott a számvevőszéknek Vadnán, 1915. évi április hó 22-ik napján felvett következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv

felvétel Vadnán, 1915. évi április hó 22-én a felsőborsodi ref. egyházmegye számvevőszékének üléséről.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyh. gondnok, Dávid József, Elek József, Zsóry György egyh. tanácsbírák, Svingor József egyh. pénztárnok, dr. Nagy Barna egyh. világi főjegyző és helyettes ügyész, mint jegyzőkönyvvezető.

I.

A számvevőszék a Svingor József egyh. pénztárnok kezelése alatt levő közigazgatási pénztárról és alapítványokról vezetett számadásokat szabályszerűen megvizsgálván, azoknak 1914. évi december hó 31-iki állása következőkben állapittatik meg:

A. Közigazgatási pénztár.

Összes bevétel	47671 K 50 f.
Összes kiadás	47365 „ 69 „
Maradvány	305 K 81 f.
A pénztár saját tőkéje	41621 K 33 f.
A kezelés alatt levő tőkék	199138 „ 48 „
Összes tőke	240759 K 81 f.

B. A közigazgatási pénztár tulajdonát képező tőkék.

Saját tőkeállomány 1914 dec. 31-én	41621 K 33 f.
Készpénz maradvány	305 „ 81 „
Kamat hátrálék	8884 „ 57 „
A tár állása a kezelt tőkéken felül	50811 „ 71 „
1913 december 31-én volt	49464 „ 11 „
Vagyonszaporodás 1914 dec. 31-én	1347 „ 60 „

A közigazgatási pénztár saját tőkéje	
volt 1913 dec. 31-én	42158 K 19 f.
1914 dec. 31-én	41621 „ 33 „
Tőkefogyás tehát	536 K 86 f.

Ezen tőkefogyás magyarázatát a nagymérvű kamathátrélékban találjuk.

Azonban ezen körülmény egyuttal számvevőszékünket javaslat megtételére indítja, hogy az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyei pénztárban kezelt idegen tőkék után kifizetendő kamatláb nagyságát évi 6%-ban állapítsa meg.

II.

A felsőborsodi ref. egyházmegyei pénztár által gyümölcsözőleg kezelt egyházi, lelkész és tanítói hivatalok tőkeállománya 1914 dec. 31-én.

Kimutatás

a közigazgatási pénztárban levő egyházak, lelkészi és tanítói hivatalok tőkéről, az 1914. évi december hó 31-ik napján.

Sor- szám		K	f
1	Radostyáni ref. tanítói hivatal	2096	—
2	Szendrői ref. egyház „Egyházfentartási alapja“	104	68
3	Radostyáni ref. lelkészi hivatal	4142	—
4	Hangácsi ref. egyház	1100	81
5	Sajóivánkai lelkészi hivatal	1382	—
6	Nagyvisnyói „Szurman György alapítvány“	200	—
7	Boldvai ref. lelkészi hivatal	2272	—
8	Bánhorváti ref. lelkészi és tanítói hivatal (75 × 50 K)	125	—
9	Varbói lelkészi hivatal	2612	—
10	Sajókápolnai „Juhász J. és Vattay B.“ alapítvány	238	48
11	Varbói tanítói hivatal	1328	—
12	Felsőkelecsényi tanítói hivatal	6986	—
13	Sajóecsegi Egyház	204	70
14	Borsodi tanítói hivatal	848	20
15	Felsőkelecsényi lelkészi hivatal	10274	60
16	Hegymegi egyház „Egyházfentartási alapja“	209	91
17	Borsodi lelkészi hivatal	1454	52
18	Felsőnyárádi „özv. Csik Ádámné alapítvány“	500	—
19	Abodi ref. tanítói hivatal	2516	—
20	Bánfalvai ref. énekkar	118	18
21	Vámosi lelkész és tanítói fa-alap	6645	83
22	Dédesi ref. egyházi alap	471	31
23	Szakácsii ref. egyház	1144	90
24	Sajókazinczi énekkar „Orgona-alapja“	210	10
25	Disznóshorváti ref. egyház „Orgona-alapja“	212	—
26	Borsodi ref. egyház	1900	—
27	Hegymegi egyház „Tökesegegy-törlő tőkéje“	205	80

Sor- szám		K	f
28	Botos József parasznyai lelkész alapítványa	1109	42
29	Sajókápolnai ref. lelkészi hivatal	1600	—
30	Parasznyai ref. egyház	2283	47
31	Zilizi „Orgona-alap“	210	59
32	Parasznyai tanítói hivatal	4040	—
33	Vámosi paplankészítési alap	2688	80
34	Parasznyai ref. lelkészi hivatal	8112	—
35	Vadnai lelkészi hivatal	1667	—
36	Nyomári „Fekete és Miklós“ alapítvány	449	62
37	Vadnai tanítói hivatal	408	67
38	Bánhorváti „Csizmadia J.-alap“ c. harangalapra	495	74
39	Bánhorváti lelkész-alap	150	—
40	Vadnai egyház „Egyházfentartási alap“	4311	32
41	Vadnai egyház „Orgona-alap	698	77
42	Nagyvisnyói lelkészi és tanítói kenderföld-alap	63	14
43	Szendrői ref. egyház „Orgona-alapja“	425	78
44	Debreczeni Gábor alapítvány	541	87
45	Abodi ref. templomépítési alap	4024	92
46	Nagy Péter alapítvány (vámosi egyház)	100	—
47	Zilizi lelkészi hivatal	75	—
48	Kápolnai tanítói hivatal	840	—
49	Sajóvamosi „Máriásy Tivadar“ alapítvány	1093	90
50	Zilizi egyház urasztali alapja	160	88
51	Zilizi egyház templomépítési alapja	1680	62
52	Sajószentpéteri ref. egyház	7000	—
53	Zilizi egyház konfirmáció-alapja	40	91
54	Sajószentpéteri ref. lelkészi hivatal	10478	—
55	Zilizi egyház vasuti kisajátítási alapja	450	30
56	Sajószentpéteri kántori alapja	1345	—
57	Zilizi egyház „Szabó János-alap“	200	—
58	Sajószentpéteri segédlelkészi hivatal	1270	—
59	Zilizi lelkészi és tanítói fa-alap	400	—
60	Sajószentpéteri tanítói hivatal	1560	—
61	Sajókápolnai egyház egyházfentartási alapja	1376	37
62	Apostol Mihály alapítvány	200	—
63	Bánhorváti ref. egyház „Serényi“ alapja	160	50
64	Lelkészi értekezleti tőke	763	02
65	Zilizi tanítói hivatal	306	—
66	Bánhorváti ref. egyház köszén és magtár-alapja	62	48
67	Szendrői ref. egyház magtári tőkéje	3568	85
68	Hegymegi ref. egyház torony-alapja	1894	60
69	Babonyi ref. lelkészi hivatal	1300	—
70	Berentei ref. tanítói hivatal	432	—
71	Boldvai ref. tanítói hivatal	416	80
72	Berentei ref. lelkészi hivatal	1189	—
73	Ládbessenyői ref. egyház	280	—
74	Berentei ref. egyház	743	76
75	Berentei ref. egyház	2000	—

Sor- szám		K	f
76	Ládbesenyői ref. lelkészi hivatal	447	38
77	Kondói ref. tanítói hivatal	40	70
78	Ládbesenyői ref. tanítói hivatal	170	—
79	Nagybarczai ref. egyház	5473	04
80	Svingor József egyházmegyei dékán tanítója	8000	—
81	Mályinkai ref. énekkar	80	62
82	Sajókazai ref. egyház „Herke“-alap	4000	—
83	Rudabányai ref. tanítói hivatal	177	10
84	Sajókazai ref. tanítói hivatal Vadnay Rudolf alapítv.	2000	—
85	Rudabányai ref. lelkészi hivatal	751	60
86	Nagyvisnyói ref. egyház lelkészi fővenyesi alapja	400	—
87	D.-Horváti ref. egyház „Egyházfentartási alapja“	106	50
88	D.-Horváti ref. egyház	3210	—
89	Balajti „Orgona-alap“ Koos Pál alapítványa	56	79
90	Sajólászlófalvai ref. lelkészi hivatal	924	—
91	Mályinkai ref. egyház	1000	—
92	Sajólászlófalvai ref. tanítói hivatal	220	—
93	Parasznyai ref. egyház „Egyházfentartási alapja“	758	29
94	Sajólászlófalvai ref. egyház	1788	71
95	Bántapolcsányi társ. ref. egyház	2637	38
96	Nagyvisnyói ref. lelkész-alap	284	—
97	Bódvai ref. egyház „Kecskés—Komjáti alap“	149	52
98	Dédesi ref. egyház magtár tőkéje	760	20
99	Boldvai lelkészi és tanítói tőkéje	100	—
100	Szendrői ref. egyház	2289	41
101	Boldvai ref. lelkészi és tanítói fa-alap	90	—
102	Sajóbábonyi egyház	1000	—
103	Ládbesenyői lelkész és tanítói fa-alap	312	84
104	Radostyáni ref. egyház	2878	26
105	Rudabányai ref. egyház	1581	25
106	Parasznyai énekkar „Orgona-alapja“	2169	24
107	Szentjakabi ref. „Tanító-alapja“	2151	07
108	Felsőbarczikai ref. lelkészi hivatal	918	90
109	Szilvásváradai ref. lelkészi hivatal	2530	—
110	Bánhorváti ref. egyház „Épitkezési alapja“	1406	64
111	Radostyáni ref. egyház tőkesegélyt fedező tőkéje	1000	—
112	D.-Horváti lelkészi hivatal	3155	—
113	D.-Horváti tanítói hivatal	1503	—
114	Sajóecsegi egyház „Orgona-alapja“	355	65
115	Csizmadia J. alapítvány árvák jutalmazására	669	36
116	Boldvai ref. egyház	2601	66
117	Nagybarczai ref. „Templomépítési alap“	10620	51
118	Parasznyai egyház „Építési pénztári alap“	1237	80
119	Felsőnyárádi ref. egyház	2395	—
120	Balajti ref. egyház	545	21
Összesen :		199118	75

III.

Az egyházmegyei számvevőszék a Svingor József dékán által felmutatott számadásokat, kötelezvényeket, betéti könyveket megvizsgálván, mindent a legnagyobb rendben talált, a pénztári maradvány gyanánt jelentkező összeget nemcsak ezen pénztárra, hanem minden általa kezelt tárokra és alapítványokra vonatkozólag dékán készpénzben a számvevőszék előtt felmutatta s így a számvevőszék indítványozza az egyházmegyei közgyűlésnek, hogy Svingor József dékán részére az 1914. évre a felmentvényt a szokásos fentartással megadni méltóztassék.

IV.

Ezen jegyzőkönyv tudomásul vétel és jóváhagyás végett az egyházmegyei közgyűléshez terjesztetik.

Ragályi Béla,
egyh. megyei gondnok.

Dr. Nagy Barna,
h. ügyész.

Vadászy Pál,
esperes.

Elek József,
b. tag.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvben foglaltakat tudomásul veszi. Az idegen tőkék után fizetendő kamatot 7%-ról 6%-a leszállítja, nehogy a nagymérvű kamathátrálékok miatt különben is sok oldalról igénybe vett közigazgatási pénztárunk még jobban megfogyatkozzék. Dékánnak lelkiismeretes munkájáért pedig köszönetét nyilvánítja.

15. Olvastatott a főt. egyházkerületi őszi (1914 nov. 13.) közgyűlés jegyzőkönyvének 41. sz. pontja, mely arra hívja fel egyházmegyénket, miszerint feleljünk be, hogy egyházmegyénk, mint erkölcsi testület, mily összeggel járul évenként a Kálvineum fentartásához?

Közgyűlés ismerve ugy a Kálvineum fontosságát, mint az egyházmegyei közigazgatási pénztárnak sokképen igénybe vett szolgálatait: a felsőborsodi egyházmegye 5 évig 100—100 kor. segílyt ajánl fel a jelzett szent célra.

16. Olvastatott a felsőborsodi ref. tanító egylet 1915. évi április hó 22-én Sajószentpéteren tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve, melynek közgyűlésünket is közelebről érdeklő pontjai következők:

A 2-ik pont szerint az egylet évi bevétele . 925 K 06 f.

Kiadás 648 K — f.

Maradvány . 277 K 05 f.

A 4-ik pont szerint az első kibocsátott hadikölcsöne a Miskolczi Takarékpénztárban elhelyezett tőkéjéből 5000 kor. jegyzett zárolt minőségben.

A 8-ik pont szerint választmány tisztelettel kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy az iskolás gyermekek nyári vizsgája már május havában tartassék meg, mert iskoláink a háboru folytán előállott szorgos mezei munka miatt teljesen elnéptelenednek.

Közgyűlésünk mindezeket tudomásul veszi s a nyári vizsgálatok megtartása felől következő alábbi pontban intézkedik.

17. Olvastatott Elek József egyh. tanügyi bizottsági elnök következő javaslatai a háboru okozta rendkívüli körülményekre való tekintetből:

1. E folyó tanévben az évről vizsgák korábban május hó végéig mindenütt tartassanak meg a templomban.

2. E folyó tanév végén az iskolai közlátogatók ne vizsgálják meg az iskolákat, mivel sok helyen tanító nincs, sok iskolában a gyermekek csekély számmal látogatják az iskolát s rendszeres vizsgát tartani lehetetlenség.

3. Osztályozási érdemjegyül a mult évben kapott kalkulus jegyeztessék be.

4. A statisztikai adatok az iskolaszéki elnök és tanító által együttesen jegyzendők be a tanügyi bizottsági elnök által hozzájuk megküldendő tábláskimutatásba és jegyzőkönyvbe a legpontosabban szerkesztve felelőség terhe alatt.

5. Az egyes egyházak által előre befizetett körlátogatói fuvardijak a jövő tanévre visszatartatnak.

Közgyűlésünk fenti javaslatokat mind határozati erőre emeli a rendkívüli körülményekre való tekintetből. Iskolaszéki elnököket utasítja, hogy a fentebb körülirt pontokat tartsák be. Tanügyi bizottsági elnökét pedig felhívja, hogy a további intézkedéseket, a statisztikai adatok összeállítására nézve, a rendelt időben okvetlen tegye meg.

18. Olvastatott Elek József egyházmegyei közalapi és lelkészi nyugdíjintézeti pénzkezelőnek következő jelentése:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

Az 1914-ik évre vonatkozó közalapi és országos lelkészi nyugdíjintézeti járulékok kezeléséről jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

I. Az E. T. IV. t.-c. értelmében egyházmegyénk anya-, leány- és fiókegyházaira az 1914-ik évre 29828 lélekszám után 8 fillérjével ki volt vetve 2386 K 24 fillér közalapi járulék. Az esedékes összeget mindenik egyházközség befizette, ugyszinte az 1913-ik évről fenmaradt hátralékokat 327 K 36 fillért is s a befolyt összeg 5 %-os késedelmi kamatával együtt a Magyar Földhitelintézethez, — mint a ref. egyetemes konvent központi pénztárához beküldetett.

Számadásomat ugy az egyházmegyei, mint a központi közalapi végrehajtóbizottság jóváhagyta. Az 1915-ik évi közalapi járulék kivetése is már megtörtént s a bizottság jóváhagyta; a mult évitől eltérés nincs.

II. Az országos lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva gyámintézeti járulékokra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy az 1914-ik évben előirt 17189 K 06 fill. járulék, 29 K 87 fill. összeg kivételével mind befolyt s ez a körülmény a mult évekhez képest örvendetes emelkedést mutat. Mig az azelőtti években évről-évre ugy voltunk a konventi jegyzőkönyvben feltüntetve, mint nagymérvű hátrálékosok, most az előfizető egyházmegyék sorába emelkedtünk s ez egyházmegyei közgyűlésünk erélyes határozatának, nt. esperesünk és főt. püspökünk erélyes eljárásának köszönhető.

A hozzám befizetett pénzek a Magyar Földhitelintézethez — mint a ref. egyetemes konvent központi pénztárához — minden egyes alkalommal pontosan beküldettek.

A lelkészi nyugdíjintézettel kapcsolatos özvegy-árva gyámintézetből az 1911-ik évben 600—600 kor. évi járadékban részesült 12 özvegy és 120 kor. neveltetési segélyben 1 árva.

Lelkészeink közül nyugdíjban még senki sem részesült a mult 1914-ik évben, hanem e folyó évre már Tóth János nagybarczai lelkész nyugdíjazva van s azt élvezi is.

A virágvasárnapi, Gusztáv Adolf egyesületi és reformáció perselypénzek kezelése most már sokkal könnyebb és célszerűbb, amennyiben mindenik egyházközségre az átlagos fix összeg meg van állapítva, ezt az egyházmegyei pénztár előlegezi s az egyházlátogatóság beszedi. Így történt ez már az elmult évben is s mindenik jótékony cél megkapta pontos időben a maga illetőségét.

Számadásaimat ugy az egyházmegyei, mint az országos központi nyugdíjbizottság jóváhagyta.

Végül jelentem, hogy a főt. konvent határozata folytán a m. kir. postatakarékpénztári csekk és clearing forgalomba felvételtem s részemre „Felsőborsodi ref. egyházmegye országos lelkészi nyugdíjintézeti pénzközelője“ címen a 16814. sz. számlalap megnyitattott. Felkérem az egyházak t. lelkészeit és gondnokait, hogy mindennemű pénzküldeményeiket ezentul postatakarékpénztári befizetési lapon, portómentesen küldjék be hozzám.

Az ügyvezetés körébe tartozó levelezések, pénzküldések, visszleszámitolások mindenkor az előirt szabályok szerint pontosan eszközöltettek.

Jelentésem tudomásul vételét kérve, mély tisztelettel maradtam.

Sajóbabony, 1915 május 1.

Elek József,
egyházmegyei közalapi- és nyugdíjintézeti pénzközelő.

Örvendetes tudomásul szolgál s pénzközelőnek lelkiismeretes pontosságáért köszönet szavaztatik.

19. A Miskolczon, 1915. évi június hó 10-én és következő napokon tartandó tavaszi egyházkerületi közgyűlésre elnökségen kívül, mint képviselők kiküldetnek:

Bartha Mihály, Barna Gyula, Botos József papi; Zsóry György, Bónis Aladár, dr. Orbán Barna világi tanácsbírák.

20. Olvastatott a missiói bizottság jelentése, mely ismerteti a missiói egyháznak, az ózdnak és az abodinak szellemi és anyagi ügyeit. Kiténik e jelentésből, hogy mindkét egyházban csendes mederben s a szokásos jó rendben folytak a dolgok a háboru kezdetéig s az arra hivatottak lelkes odaadással végezték teendőiket. Ámde a háborus világ e két egyházzal is érezte hatását, amennyiben Ózdról Czangár Lajos énekvezért, Abodról pedig Bakos János előkönyörgő tanítót harcba szólította az általános mozgósítás. Mindkét hadbavonultat az illető lelkészek helyettesítették a templomi és temetési éneklés vezetésében s e tekintetben a hiány pótolva van, Abodon azonban — tanerő hiányában — az iskolai tanítás szünetel s templomba is csak vasárnap délutánoként járnak a hivek. A beérkezett jelentések szerint úgy Ózdon, mint Abodon elevenen lángol a hitélet, melynek szép bizonyága a hiveknek egyházuk külső kiépítésére irányuló komoly törekvése s áldozatkész buzgósága. Osváth Zoltán, mint 25 év óta szolgáló s már fáradni kezdő missiói lelkész körzetébe állandó kápláni állás szervezését, tetemesen megnövekedett teendőire hivatkozva pedig, missiói segélyének méltányos felemelését kéri. Almássy Lajos, az abodi leányegyház lelkésze pedig azt óhajtja, hogy a missiói jelentés összeállítása jövőben ne csupán a tanító által eszközöltessék, hanem az általános rész kitöltése ő reá, mint felügyelő-lelkészre bizassék. Végül kiténik a jelentésből, hogy Bakoss János utazási naplóját s a missióra vonatkozó egyéb adatokat hirtelen eltávozása miatt nem adta át a lelkésznek s ez okból nem lettek azok beszolgáltatathatók. Bizottsága mai háborus állapotokra tekintettel nem látja alkalomszerűnek, hogy a missiói alap új megterheltetések elé álltassék, miért is javasolja, hogy Osváth Zoltán lelkésznek fizetésemelési kérelme mellőztessék. Ugyancsak mellőzendőnek javasolja bizottság Almássy Lajos lelkésznek a missiói jelentések mikénti kitöltésére vonatkozó kívánságát, miután köztudomásu dolog, hogy az abodi missiói munka egészben a tanító vállain nyugszik.

A bizottság jelentését — azon megjegyzéssel, hogy Ózdot már a múlt őszi egyházkerületi gyűlés is a káplántartási joggal felruházandó helyek közé sorozta s ilyen értelemben a méltóságos Konventre fel is terjesztette — közgyűlésünk egész terjedelmében tudomásul veszi, javaslatait elfogadja s a missiói egyháznak beérkezett jelentéseivel együtt a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

21. Gyámügyi választmány betérjeszti a folyó évi április hó 13-án Vadnán felvett következő jegyzőkönyvét:

Jegyzőkönyv

felvétel Vadnán, 1915. évi április 13-án tartott gyámügyi választmányi ülésben.

Jelen vannak: Botos József, Zsóry György elnöklete alatt Szuhay Benedek, Barna Gyula választmányi tagok, Svingor József egyházmegyei dékán.

1. Svingor József egyházmegyei pénztárnok bemutatván az egyházmegyei pénztárról vezetett számadását az 1914. évről kitűnt:

Évi bevétel	7939 K 82 f.
Kiadás	7805 „ 80 „

Pénztári maradvány 134 K 02 fillér, mely a

készpénzben felmutatott.

A tár állása:

Pénztári maradvány	134 K 02 f.
Kamatkozó tőkében	55276 „ 13 „
Kamathátrálék	1845 „ 12 „
Régi és újabb kamathátrálék	542 „ 68 „
Összesen	57797 K 95 f.

A tőkeállomány:

1915 április hó 15-én	55276 K 13 f.
1914 április hó 5-én	53994 „ 64 „
Tőkeszaporodás	1281 K 49 f.

Ezen számadás, valamint a tőke bevételi és kiadási naplókönyvek megvizsgálatván, jóváhagyatott, a pénztárnoknak ezzel szemben a felmentvény megadása véleményeztetik.

Javasoljuk, hogy egy-egy özvegy 300, azaz háromszáz korona összeget kapjon.

Választmány azon tavalyi határozatát, hogy Csiky József 10% régi gyámügyi belépti díja 59 K 40 fill. a korpótlékából vonassék le, esperesi hivatal által megújítja. Épen így megújítjuk azon javaslatunkat, hogy Csapó János kötvénytartozásaira a 60—60 koronás részletlevonást az esperesi hivatal eszközölje, mivel az 1914. évben ez nem teljesített.

II. Gyűléstartási alap.

Bevétel	3781 K 78 f.
Kiadás	3704 „ 20 „
Maradvány	77 K 58 f.

A tár állása :

Pénztári maradvány	77 K 58 f.
Tökében	26888 „ — „
Kamathátrálék	1206 „ 16 „
Összesen	<u>28171 K 74 f.</u>

Tőkeállomány :

1914 december 31-én	26888 K — f.
1913 december 31-én	25500 „ — „
Tőkeszaporodás	1388 K — f.

III. Bárczay-alapítvány.

Bevétel	589 K 61 f.
Kiadás	542 „ 22 „
Maradvány	<u>47 K 39 f.</u>

A tár állása :

Készpénzben	47 K 39 f.
Kamatozó tőkéhez	2850 „ 67 „
Kamathátrálék	113 „ 12 „
Összesen	<u>2981 K 18 f.</u>

Tőkeállomány :

1914 december 31-én	2820 K 67 f.
1913 december 31-én	2750 „ 67 „
Tőkeszaporodás	70 K — f.

IV. Somossy-alapítvány.

Bevétel	241 K 77 f.
Kiadás	202 „ 30 „
Maradvány	<u>39 K 27 f.</u>

A tár állása :

Készpénzben	39 K 27 f.
Kamatozó tőkében	588 „ — „
Kamathátrálék	28 „ 32 „
Összesen	<u>655 K 59 f.</u>

Tőkeállomány :

1914 december 31-én	588 K — f.
1913 december 31-én	578 „ — „
Tőkeszaporodás	10 K — f.

V. Szakal-alapítvány.

Bevétel	692 K 06 f.
Kiadás	652 „ 42 „
Maradvány	36 K 64 f.

A tár állása :

Készpénzben	36 K 64 f.
Kamatozó tőkében	2042 „ — „
Kamathátrálékban	93 „ 28 „
Összesen	2171 K 92 f.

Tőkeállomány :

1914 december 31-én	2042 K — f.
1913 december 31-én	2026 „ — „
Tőkeszaporodás	16 K — f.

VI. Iskolai könyvek-alapja.

Bevétel	167 K 20 f.
Kiadás	132 „ 50 „
Maradvány	34 K 70 f.

A tár állása :

Készpénzben	34 K 70 f.
Kamatozó tőkében	1120 „ — „
Kamathátrálék	— „ — „
Összesen	1154 K 70 f.

Tőkeállomány :

1914 december 31-én	1120 K — f.
1913 december 31-én	1050 „ — „
Tőkeszaporodás	70 K — f.

A fenti pénztárnoknak minden tétele átvizsgálatván, a számadás ugy bevételi, mint kiadási tételeiben általunk elfogadtatván, pénztárnoknak a a felmentvény megadását javasoljuk.

Kelt mint fent.

Botos József,
gy. v. lelkész-elnök.

Barna Gyula.

Zsóry György,
gy. v. világi elnök.

Szuhay Benedek.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvben foglaltakat tudomásul véve, dékánnak a felmentvényt — a szokásos fentartással — megadja s a gyámügyi választmány javaslataira a következőket határozza:

- 1) az özvegyek 300—300 kor. évi segélyben részesítendőök;
- 2) esperest felhatalmazza, hogy Csiky Józsefnek 10 %-os régi gyámügyi belépési járulékát nevezett korpótlékából vonja le;
- 3) ugyancsak felhatalmazza esperest, hogy Csapó János kötvénytartozásaira korpótlékából évenként 60 koronát vonjon le.

22. Olvastatott a segélyosztó-bizottság 1914. évi november hó 16-ik napján Sajószentpéteren felvett következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv

felvétellett Sajószentpéteren, 1914. évi november 16-ik napján az esperesi hivatalban tartott segélyosztó-bizottsági ülésről.

Jelen voltak: Vadász Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Botos József, Svingor József, Elek József, dr. Orbán Barna bizottsági tagok és Suhay Benedek bizottsági jegyző.

1. Felolvastatott a tiszánineni ref. egyházkerület pénztári hivatalának átirata, melyben arról értesíti esperesünket, hogy a felsőborsodi egyházmegyéhez 1279 K 52 fill. összeget tett át segélyként leendő kiosztás végett. Ezt az összeget a bizottság a következőleg osztotta fel:

I. Hollandia és Szükösi tár: 120 K.

1. Szakácsi egyház	40 K — f.
2. Bárdos István lelkész	50 „ — „
3. Papp Dánielné tanító özvegy	33 „ — „
Összesen	120 K — f.

II. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap: 350 K.

1. Berentei egyház	80 K — f.
2. Ládnessenyői egyház	80 „ — „
3. Körössy Antal kitünő tanító	40 „ — „
4. Nagy Jenő „ „	40 „ — „

5. Balogh János	„	„	40	„	—	„
6. Szendrei Józsefné tanító özvegy			20	„	—	„
7. Alajos Dánielné	„	„	20	„	—	„
			Összesen	320	K	—	f.

Iskolai jutalomkönyvre kap:

1. Felsőnyárádi egyház	10	K	—	f.
2. Felsőkelecsényi	„	10	„	—	„
3. Hangácsi	„	10	„	—	„
	Összesen	30	K	—	f.

III. Baldácsy-alap: 809 K 52 f.

1. Felsőnyárádi egyház	30	K	—	f.
2. Ziliz	„	30	„	—	„
3. Dövény	„	30	„	—	„
4. Mályinka	„	30	„	—	„
5. Hegymeg	„	30	„	—	„
6. Felsőkelecsény	„	30	„	—	„
7. Kondó	„	30	„	—	„
8. Tardona	„	30	„	—	„
9. Sajóivánka	„	30	„	—	„
10. Csapó János lelkész	40	„	—	„
11. Kerekes János	„	40	„	—	„
12. Szuhay Benedek	„	40	„	—	„
13. Doktor Gyula	„	40	„	—	„
14. Somogyi János	„	30	„	—	„
15. Bodnár Istvánné lelkész özvegy	35	„	—	„
16. Ifj. Tóth Menyhértné	„ „	30	„	—	„
17. id. Tóth Menyhértné	„ „	30	„	—	„
18. Reho Jánosné	30	„	—	„
19. Demeter Borbála lelkész-árva	30	„	—	„
20. Ujlaki Vilma	„	30	„	—	„
21. Simon Irma	„	35	„	—	„
22. Urbán Bálintné tanító özvegy	30	„	—	„
23. Széchenyi Istvánné	„ „	30	„	—	„
24. Ferenczi Istvánné	„ „	30	„	—	„
25. Nagy Sándorné	„ „	30	„	—	„
26. Rác Zsigmond lelkész-árva	9	„	52	„
	Összesen	809	K	52	f.

2. Bónis Aladár bizottsági tag távolmaradása:

igazoltatott.

3. Indítványoztatott, hogy hazafias érzésünk és a körülmények tekintetbe vétele folytán egyházmegyénk is jegyezzen a hadikölcsönből 1500 K névértékű járadékkötvényt zárólva.

Bizottság az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása reményében 1500 K névértékű zárolt járadékkötvényt jegyez a közigazgatási pénztárból.

Kelt mint fent.

Ragályi Béla,
egyházmegyei gondnok.

Elek József,
egyházmegyei tanácsbíró.

Vadászy Pál,
esperes.

Szuhay Benedek.
Svingor József.

Botos József.

Közgyűlésünk a jegyzőkönyvet egész terjedelmében magáévá teszi s az 1500 kor. hadikölcsön jegyzését készséggel jóváhagyja.

23. A dédesi állami iskola és tanítói-lak építésével kapcsolatban Némedy József lelkész közgyűlésünk elé terjeszti a következőket:

A kir. tanfelügyelőség folyó évi április hó 24-én 547. sz. alatt kelt leiratában felhívja a dédesi egyház presbyteriumát, miszerint sürgősen határozzanak afelől, hogy a már lebontott iskolai épületek anyagáért mennyi kárpótlást kíván ma az egyház? Egyben jelzi a tanfelügyelőségi leirat, hogy a mennyiben a megegyezés nem sikerülne, az építkezés ebben az évben nem lenne befejezhető, egy tanéven át iskola és tanítói-lak nélkül maradna az egyház s esetleg az állam egészen megszüntetné a maga iskoláját.

Az április hó 26-án e tárgyban tartott presbyteri gyűlés lelkésznek azon indítványát, hogy a jelzett épületanyagokért 600 korona vételárat kérjen az egyház, presbytérium elvetette, kimondván azt, hogy az államtól, mely a saját költségén új iskolát és tanítói-lakot épített, semmiféle anyagmegtérítést nem kíván. Presbytérium ezen határozata ellen lelkész felebbezést ad be, mert szerinte a presbytérium nem az egyház érdekében s nem is az állam iránti figyelemből állott el az anyagár megtérítésétől, hanem a vállalkozótól befolyásolva s annak javára hozta meg határozatát. Ez okból kéri lelkész a presbytérium határozatának megsemmisítését.

Tekintettel arra, hogy a magas közoktatási kormány a dédesi egyháznak nagy befektetéssel s teljesen az állampénztár költségén modern új iskolát és tanítói lakot épített s ez építkezésnek a folyó évben való keresztülvitelét már el is rendelte; továbbá tekintettel arra, hogy mint a beszerzett adatokból s főképp a dédesi egyházban megjelent s e tárgyban is eljáró egyházmegyei küldöttség jelentéséből kitűnik, a lelkész felebbezésében foglaltak

nem fedik a valóságot: közgyűlésünk a dédesi presbytérium azon határozatát, mely szerint a régi épületek anyagát méltányossági szempontból s minden megtérítés nélkül átadják az államnak, megerősíti, lelkészt pedig felebbezésével elutasítja. Egyben kimondja közgyűlésünk, hogy jelen határozataról ugy a nevezett egyház előljárósága, mint a kir. tanfelügyelőség haladéktalanul értesítendő.

24. A sajeocsegi egyház a lelkészlakon 1115 K 20 fillér értékű átalakítási munkálatokat eszközölt a múlt évben, mely összeget a saját „Templom-fentartási alap“-tökéjéből előlegezte, miután az egyház pénztárában erre nem talált fedezetet. A folyó évi február hó 7-én tartott presbyteri gyűlésben elhatározták azonban, hogy a beépített 1115 K 20 fillér adósságot 5 év alatt a hivekre kivetendő 223 K 04 fillér évi rendkívüli adóból visszafizetik, mely presbyteri határozathoz a közgyűlés is egyhangulag hozzájárult. Ide vonatkozó okmányaik becsatolása mellett az építkezés utólagos jóváhagyását s a jelzett célra a rendkívüli adókivetés engedélyezését tisztelettel kérik.

Közgyűlésünk a sükségszerüen eszközölt és célszerünek bizonyult építkezést utólagosan jóváhagyja s a beépített kölcsönösszeg erejéig és visszafizetése céljából a kért rendkívüli adókivetést 5 évre engedélyezi.

25. Barna Gyula tanácsbíró a bánvölgyi járásról beterjesztett egyházlátogatói jelentésében rámutatott a dédesi egyházban a pénzkezelés az egyházi adók behajtása körül tapasztalt nagyfoku rendtelenségekre s javasolta a számvevőszéken, hogy mielőtt a dédesi számadás megerősítették, egy küldöttség bizassék meg az ottani dolgok alapos átvizsgálásával s a gondnoki számadás újból való elkészítésével. Elnökség megbízásából Elek József és Fekete Miklós küldöttségi tagok április 23-án a dédesi egyházban tényleg megjelentek s a beterjesztett jegyzőkönyv tanúsága szerint a presbytérium jelenlétében több évre visszamenőleg beható vizsgálatot tartottak a mulasztások felderítése s egy reális számadás összeállíthatása céljából, de — főkép egyházi adóhátrálékok körül — oly zavaros állapotot találtak, melynek teljes felderítése és rendbehozása még egy pár napig tartó helyszíni vizsgálatot igényel. Kérik egyházmegyei közgyűlésünket, méltóztassék őket ez ügy további rendezésével megbizni s a dédesi számolás érdemleges elbirálását őszi gyűlésünkre halasztani.

Közgyűlésünk ugy a küldöttség jelentéséből, mint a beterjesztett jegyzőkönyvből meggyőződvn arról, hogy a dédesi egyház pénzügyi dolgai a legáldattlanabb állapotban vannak s ez okból, — hogy az ottani bajok gyökeresen orvosoltassanak s a kívánatos jó rend helyre álljon — nevezett küldöttségi tagokat a további vizsgálat eszközlésével megbizza s egyben felkéri őket, hogy eljárásuk eredményéről az esperesi hivatalhoz tegyék meg jelentésüket.

26. Ugyanezen küldöttség jelenti, hogy a dédesi egyház és Szakács Károly elhunyt állami tanító és énekevezér özvegye között vitássá vált finansziális dolgokat sikerült békés uton elintéznie s egyben betérjeszti az erre vonatkozó presbyteri jegyzőkönyvet, mint egyezséglevelet, mely szerint az özvegynek fizet az egyház 150 koronát, illetve ez összegből boldogult férjének temetési költségeit kiegyenliti, továbbá a folyó évre átengedi özvegynek a templom és iskolakert haszonélvezetét a kaszáló rész kivételével s végül a kántori teendők ideiglenes ellátásáról maga az egyház gondoskodik.

Közgyűlésünk a bemutatott egyezséglevelet úgy az egyház, mint az özvegy szempontjából méltányosnak találván: megerősíti.

27. Ugyanezen küldöttség az egyházlátogatási számvevőszék által szintén kifogásolt bántapolcsányi gondnoki számadásokat is egyidejűleg átvizsgálta s a vizsgálati jegyzőkönyvet betérjeszti. Megállapította küldöttség, hogy nevezett egyházban 1913. év végéig az egyházi adóból 163 K 47 fill. van hátrálékban; az 1914. évi adóból még semmi sem folyt be, miután ott régtől fogva az a helytelen rendszer van szokásban, hogy az egyházi adók beszedése mindig egy évvel később történik, tehát egy évi adóval állandóan hátrálékban vannak; a tanítói államsegély be van szüntetve s a folyó év elejétől kezdve az államsegély összegét havi 85 koronával az egyházpénztár előlegezi a tanítónak; az 1914. évi egyenérték illetékből 3 K 28 fill. fizetetlen; Benke Győrfi András volt gondnok az 1914. évi pénztári maradványból: 956 K 97 fill.-ből készpénzben 482 K 97 fill.-t adott át a jelenlegi gondnoknak; 317 K 96 fill.-t a folyó évre nyugták ellenében kifizetett s így még 156 K 04 fill.-t tartozik befizetni az egyház pénztárába.

Közgyűlésünk megütközéssel látja a bántapolcsányi egyházban fennálló törvénytelen állapotokat s midőn nevezett egyház előljáróit a mulasztások pótlására szigoruan utasítja, egyben megbizsa Elek József tanácsbíró, hogy a dédesi egyházban megejtendő újabb vizsgálat alkalmával a bántapolcsányi egyházban is tartson vizsgálatot s győződjön meg arról, hogy az említett bajok mennyiben orvosoltattak?

28. Olvastatott Svingor József vadnai lelkésznek s Válint György ottani gondnoknak az egyetemes konventi kongruabizottsághoz intézett kérvénye, melyben jelezve azt, hogy a lelkészi állás javadalmát képező rétből a Sajófolyó az utóbbi években 1512 □-ölnyi területet elhordott, illetve használhatatlanná tett s ez által a lelkész jövedelme tetemesen csonkult, az idevonatkozó hitteles mérnöki és községi bizonyítványok alapján a vadnai lelkész hongruájának évenként 80 koronával leendő felemelését kéri.

Közgyűlésünk a becsatolt hiteles okmányokból meggyőződven a kérelem indokolt és jogos voltáról, nevezettek folyamodványát mellékleteivel együtt a főt. egyházkerület útján illetékes helyre pártolólág felterjeszti.

29. Olvastatott Lenkey Gyula bánhorváti lelkész kérvénye, melyben a nagybarczai egyház felügyelő-lelkészségével járó kész kiadásainak és tisztelet-dijának megállapítását kéri.

Tekintettel kérvényezőnek a nevezett egyházban négy hónapon át teljesített szolgálataira, tiszteletdíját kért kiadásaival együtt 200 koronában állapítja meg közgyűlésünk s egyben utasítja a nagybarczai egyház gondnokát, hogy ez összeget a volt felügyelő-lelkésznek 30 napon belül nyugta ellenében fizesse ki.

30. Hubay Mihály szilvásváradai lelkész jelenti, hogy Brassó Zsigmond presbyter, volt egyházi gondnok elhunyt neje Bak Eszter emlékére régebben tett 20 koronás egyházi adományát újabban 200 koronára egészítette ki s ez összeget „Brassó Zsigmond és neje Bak Eszter bibliai alapítványa“ címen oly kikötéssel adta át az egyház kezelésébe, hogy évi kamataiból a Konfirmátus növendékeket lássák el kis bibliával. A becsatolt közgyűlési jegyzőkönyv alapján lelkész a bemutatott alapítólevél megerősítését kéri.

Közgyűlésünk örömmel látja nevezett volt gondnok, buzgó presbyter és egyháztag nemes célt szolgáló szép adományát s a négy példányban beterjesztett alapítólevelet felsőbb hatósági jóváhagyás végett a főt. egyházkerülethez készséggel felterjeszti.

31. Mult közgyűlésünk jegyzőkönyvének 17-ik pontjára vonatkozólag Batta József felsőkelecsényi lelkész jelenti, hogy egyházában az előljáróság rendes harangozót állított be.

Tudomásul szolgál.

32. Olvastatott a nagyvisnyói ref. egyház előljáróságának kérvénye, melyhez a presbyterium határozatát tartalmazó jegyzőkönyv van mellékelve. A kérvényben engedélyt kérnek arra, hogy a „*Latinák Vilmos*“-féle egyházkerületi pénztárban gyümcölszőleg elhelyezett 2400 korona és a Miskolczi Hitelintézetnél betétként kezelt 1477 korona tőkéket — mint az egyház tulajdonát képező alapokat — a lelkészlaképítés befejezésére kölcsönvehesse.

Közgyűlésünk a csatolt presbyteri jegyzőkönyvi határozatot feltételeesen jóváhagyja. Feljogosítja kérelmező egyházat, hogy a megjelölt tőkéket, időszaki kamataival szabályszerű kötvény ellenében kölcsön felvehesse, az összeget lelkészlakának rendbehozására a kitelésig felhasználhassa.

Azonban kötelezi folyamodó egyházat, hogy a kölcsönfelvétel jóváhagyására vonatkozó közgyűlési határozatot, melyben feltüntetve legyen, hogy a kölcsönvett összeget mennyi idő alatt törlesztik le — az esperesi hivatalhoz pótlólag terjesszék be. — Ez esetben feljogosítja a közgyűlés az elnökséget, hogy a közgyűlés jóváhagyását kérelmező egyháznak kiadhassa.

33. Olvastatott Barna Gyula tanácsbíró a nagybarczai ref. egyházban lefolytatott vizgálatról, a templomépítési hátrálékok, tőkepénzek, magtári alap megvizsgálása és megállapítása tárgyában.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul nem veszi, mert a jelentés a kelyzetet egyáltalán nem tisztázza. Utasítja a megválasztott új lelkészt, Pozsga Józsefet, hogy a nagybarczai egyházban a templomépítési hátrálékok, kölcsönadott tőkék állagát, magtári követeléseket számszakilag állapítsa meg s jelentését az őszi közgyűlésre terjessze elő.

34. Olvastatott a barczikai ref. egyház presbyteriumának kérvénye, mely szerint az egyház tulajdonát képező 918 kor. 90 fill. és 100 korona lelkészjavadalmához tartozó tőkét mint alapokat, a sajszentpéteri takarékpénztárnál levő egyházi tartozás kielégítésére kölcsön vették. A hozott presbyteri és közgyűlési határozatok szerint ezen alapnak 10 év alatt való letörlesztésére kötelezik magukat. Kérik a hozott határozatok jóváhagyását.

Közgyűlésünk a csatolt presbyteri és közgyűlési határozatokat jóváhagyja. Kötelezi az egyháztagjait, hogy a kölcsönvett legkevesebb 100 koronás alapot 10 év alatt letörlessze, az alappal teljesen visszafizesse.

35. Olvastatott a nyomári egyház presbyteriumának a lelkes és tanító között a gabona és tűzifa árának váltságdíja fejében létrejött egyezsége. A mely szerint az egyházi hivatalnokok gabonailletményének ára literenként 12 fillérben, a tűzifának köbméterenkénti ára a fuvardíjjal 10 koronában állapított meg 1914. évre is visszahatólag. Elek József egyházmegyei kiküldött az egyezséget a közgyűlésnek jóváhagyásra ajánlja.

Közgyűlésünk a nyomári ref. egyház presbyteriuma és hivatalnokai között egyházmegyei kiküldött jelenlétében létrejött egyezséget jóváhagyja. A gabonailletmény árát literenként 12 fillérben, a tűzifa árát köbméterenként 10 koronában 1914. évre visszamenőleg is megállapítja.

36. Helmeczy Lajos nekézsenyi tanító Nekézsenyben megtartott bírói vizsgálat alkalmával a jegyzőkönyvet vezette. Ezen működéséért 6 kor. napidíjat számol fel s nyugtáját a dékáni hivatalnál kifizetésre bemutatta. A dékán utalványozás végett az esperesi hivatalhoz beterjesztette. Esperes a közgyűlésnek mutatja be az utalványozás eszközölhetése végett.

Közgyűlésünk kérelmezőt napidíj igényével — a tanítói testület közgyűlési képviselőinek javaslata folytán és még azért is elutasítja, mert helyben teljesített egyházi teendőkért — fizetésen felül — az egyházi hivatalnokoknak külön díjazás nem jár.

37. 1. A hegymegi egyház bármely alapból, 2. Bárdos István sajlászlófalvi lelkész bármely alapból, 3. Bodnár Károlyné miskolci lakos, fínkei volt ref. tanító özvegye az árvatárból segélyt kérnek.

Közgyűlésünk a kérvényeket segélyosztó bizottságunknak kiadatni rendeli.

38. Olvastatott a szendrői egyház tagjainak (73) 1915. évi március hó 4-én esperesünkhöz beadott kérvénye, melyben arra kéri esperes urat, hogy egészen munkaképtelen Beregszászy Ferenc lelkészüket felszólítani méltóztassék, hogy kérje nyugdíjaztatását és hagyja el a nyáját addig, míg a nyáj el nem hagyja az egyházat.

Ugyancsak olvastatott Csik Miklós szendrői presbyternek három rendbeli (I. 1915 március 22, II. nincs idő említve, III. 1915 március 30) panaszlevele, melyben 18 pontban sorolja fel azon szabálytalanságokat, melyek a lelkészi állással ellenkeznek és ha nevezett lelkész nyugdíjba nem megy, úgy a szendrői egyház teljesen tönkre fog menni.

E panaszlevél 18 pontban felsorolt vádjaira Beregszászy Ferenc lelkész megtévén a maga észrevételeit, azokat jórésztben mind megcáfolja, halomra dönti s végül számokkal mutatja ki, hogy az egyház anyagi előhaladását tőle telhetőleg mindig előmozdította.

E panaszpontok megvizsgálására Szentmártoni Dániel, mint esperesi biztos kiküldetvén: ő a szendrői egyházban 1915 április 18-án meg is jelent s figyelmeztette a presbyteriumot, hogy minden személyes érdek, ellenszenv mellőzésével csak a tiszta igazságot tartsák szem előtt, mert itt egy lelképásztornak, tehát egy hivatalnoknak többszörös megvádolásáról, egyéni tisztességéről van szó, az ott felvett vizsgálati jegyzőkönyvet a 18 vádpontra vonatkozólag következőleg ismertethetem, mint előadó:

1. Az első azon panasz pontra, hogy lelkésznél maradt 35 kor. könyvek ára s azzal többszöri felszólításra sem számolt el: beigazoltatott, hogy az 1914. évi gondnoki számadásba a lelkész által lefizetve 30 K 12 fill. szerepel, mert népiskolai könyvek ára a még hiányzó 4 K 88 fill.-t lelkész nem tartozott megfizetni, mert ezen összeg a könyvkereskedő számlája szerint nyomtatványokért lett annak idején kifizetve.

2. A második panaszra vonatkozólag megállapított, hogy lelkész egyáltalában nem vett fel az egyház pénztárából többet, mint a mennyi őt fizetése címén joggal megilleti. A kérdéses 94 kor. illetéktelen felkezeléséről a hivatkozott Gombkötő József magtárgondnok és tanu semmit sem tud.

3. A harmadik pontra vonatkozólag beigazolást nyert, hogy 400 koronát lelkész kölcsönkötvényre kiadott az egyház pénztárából gondnok jelenlétében és előttemezése mellett Hankóczy Miksának, hol a kötvényen mint jó-tálló Beregszászy Ferenc és Hankóczy Miksáné szül. Beregszászy Piroska szerepel. Időközben 200 kor. ezen összegből visszafizettetett. De ebből veszedelem nincs, mert lelkész ezen összegért presbyterium előtt teljes felelősséget vállal.

4. Negyedik pontra vonatkozólag megállapított, hogy lelkészirodai átalány címén több évre visszamenőleg 20—20 koronát vett fel s ez ellen a presbyteriumnak soha semmi észrevétele nem volt s az egyházlátogatóság sem kifogásolta.

5., 6. Az ötödik és hatodik panasz pontra vonatkozólag a következő tényállás állapított meg: Az egyházban régi gyakorlat szerint a belhivatalnokok adójának egyharmadát az egyház fizette; de 1913-ban olyan presbyteri határozat hozatott, hogy lelkész helyett az összes állami adót az egyház fizeti, ezzel szemben lelkész elvállalta kötelezőleg, hogy az egyházlátogatókat, valamint az iskolai körlátogatókat saját költségén fogja ellátni. A gondnoki számadások betekintése után megállapított, hogy az adófizetés rendszeresen történt, csakis az 1912. évben — tehát még az 1913. évi presbyteri határozat előtt — fordul elő, hogy az egyházlátogatók ellátásáért 9 koronát, az iskolalátogatók ellátásáért pedig 12 koronát vett fel.

7. A hetedik pontra vonatkozólag beigazolást nyert, hogy Bálint János segédlelkész szállítási költségeit tényleg az egyház fizette. De bár tanu valomása szerint lelkész semmi ígéretet nem tett a szállítási díj megtérítésére; most lelkész kijelenti, hogy hajlandó a költözködési összeg felét 5 kor. 60 fillért egyházpénztárának visszatéríteni.

8. A nyolcadik pont vizsgálatánál beigazolást nyert, hogy Végh Jánosné lelkész kertjéből a kérdéses meggyfacsemetét kivágatta. A kártérítése 10 koronában állapították meg. Ezt a 10 koronát presbyterium tiltakozása tlenére lelkész kezelte fel azzal az indokolással, hogy a Végh Jánosné kertjében levő meggyfának gyökeréről több hajtás sarjadzott, azokat ő egynek kivételével lemetszette, 3 évig gondozta s ez alapon tulajdonjogot formált hozzá.

9. A kilencedik pontra vonatkozólag külön kihallgatott tanu *Elek József* bábonyi lelkész és tanácsbíró határozottan kijelentette, hogy ő Bárczay László tanácsbíró ural kiküldése alkalmával lelkésznél ebédelt. Megállapítja, hogy az 1910. évben egyházmegyei kiküldöttek ellátása címén nem 20, hanem 10 korona van gondnoki számadásba beállítva.

10. A tizedik pontra vonatkozólag beigazolást nyert, hogy Molnár Lajos egyháztagság a 16 korona egyházi adót teljes összegben befizette; tehát el-tussolásról szó sincs.

11. A tizenegyedik pontra vonatkozólag, hogy 8 kor. fizettetett ki orvosi látletezésért, beigazolást nyert. De ez Csik Miklós akkori gondnok beleegyezésével történt. Sem a presbyterium, sem az akkori egyházlátogatóság (Barna Gy., Csapó J.) e kiadási tételt nem kifogásolta.

12. A tizenkettedik tétel alatti panasz, hogy lelkész többektől 60 kor. 31 fillért beszedett, igaz; de a következő évi gondnoki számadásban elszámoltatott.

13. A tizenharmadik pontra vonatkozólag, hogy Recsky György 400 kor. tartozása után a kamatot négy éven át nem fizette, beigazoltatott. De lelkész betegsége miatt nem mutatta ki a gondnoknak. A kamathátrálék ez idő szerint már rendezve van.

14. A tizenegyedik pontra vonatkozólag beigazolódott, hogy lelkész az iskolapadokat presbyterium határozat nélkül rendelte meg csak azért, hogy a gyermekek idejében elhelyezhetők legyenek a tanteremben.

15. A tizenötödik pontra vonatkozólag a presbyterium nehézményezi, hogy lelkész, Csik Miklós és több társa által aláírott kérvényre sem hívta össze a presbyteri gyűlést. Lelkész megjegyzi, hogy ez semmi hátrányt nem jelent.

16. A tizenhatodik pontra vonatkozólag presbyterium kifogásolja, hogy lelkész nem járt el kellő erélylyel a kérdéses 2000 kor. orgona-alap behajtása iránt. Ezzel szemben lelkész kijelenti, hogy az örökösök anyagi helyzetén mult a mulasztás és egyedül az ő közbenjárására történt a 2000 kor. hagyaték

17. A tizenhetedik pontra vonatkozólag lelkész megjegyzi, hogy azért ellenezte a torony fedését, mert felsőbb hatósági jóváhagyással nem volt engedélyezve.

18. A tizennyolcadik pontra vonatkozólag a tanító oda nyilatkozik, hogy lelkész és az iskolaszék tagjai az iskolát évenként meglátogatták. Erről az iskolai látogatási napló is tanuskodik.

III.

A harmadik beadványra anyyi állapított meg, hogy Csik Miklós volt gondnok 538 korona készpénzzel és bizonytalan liter rozsszal tartozik az egyháznak.

Közgyűlés ugy a vizsgálati jegyzőkönyvből, de meg az illető egyházlátogatók felszólalásaiból is meggyőződést szerez arról, hogy Beregszászy Ferenc, az Istentől reábocsátott betegsége dacára is nemcsak éberem örökodik a szendrői egyház anyagi javai felett, de azokat gyarapítani, szaporítani is legfőbb kötelességének ismeri, mit a vizsgálati jegyzőkönyv adatai minden készséget kizárólag igazolnak, tehát az egyház adminisztrációját ezentul is végezheti. Igaz, hogy hét év óta tartó betegsége lenyűgözi s kevés remény van ahhoz, hogy valaha mint teljesen felgyógyult, egészséges

lelkipásztor fogja végezhetni mindennemű lelkészi teendőit. De azon szívünkbe markoló gondolattól áthatva, hogy mindnyájunknak minden pillanatban támadhat olyan betegsége, mely lelkünknek szárnyát szegi, szerveinket megbénítja s csekély nyugdíjjal nem dobhatunk el állásából egyetlen nagy családú lelkipásztort sem addig, míg az ő lelkipásztorkodása nem válik szellemi és anyagi tekintetben egyházának hátrányára. Így az ő nyugdíjaztatása (E. T. VII. 13. §.) iránti kérelmet közgyűlésünk nem teljesíti, hanem panaszolkodó feleket s különösen az alaptalanul vádoló, rágalmazó Csik Miklós volt gondnokot arra utasítja, hogy ne mindig a vádaskodásban, rágalmazásban leljék legfőbb gyönyörűségüket, hanem abban, hogy egyházukat szeressék; a katedrai szolgálatokra képtelen, beteg lelkész fájdalmát azzal enyhítsék, hogy ők is nyugodjanak bele az Isten rendelkezésébe, kettőzött erővel, fokozott buzgalommal mozdítsák elő anyaszentegyházunk ügyeit.

S mivel a tizennyolc vádpont nemcsak, hogy beigazolást nem nyert, melylyel lelkésze megvádoltatott; de annak kilenctized része tévedésnek, sőt rosszakaratu rágalomnak, gyűlöletnek, bosszúnak kifolyása: mindezekre való tekintetből Csik Miklós és társai ellen a fegyelmi eljárást meg kellene indítani hivatalból közgyűlésileg. S ha most nem tesszük, ez azért van, mert nincs felettes hatóság, az egyetértés és jó békesség szelleme így gondoljuk, hogy visszatér a szendrői egyház kebelébe; mi ha be nem következnek, ha tovább is alaptalan vádaskodókkal állana szemben a beteg lelkipásztor: közgyűlésünk az ilyenekkel szemben haladéktalanul a fegyelmi eljárást fogja megindítani.

Végül Csik Miklós volt gondnoknak tudomására hozza közgyűlésünk, hogy a szendrői egyháznak 538 koronával tartozik, melyet 30 nap alatt vagy készpénzben visszafizetni, vagy arról két biztos jótállóval ellátott kötelezvényt kiállítani tartozik.

39. A nekézseni egyház lelkésze betérjeszti három példányban az ujonnan kiállított kántortanító díjlevelét.

Mivel sem a régi díjlevel, sem a presbyteri és közgyűlési jegyzőkönyvek nem mellékeltek: az iratok azzal az utasítással adatnak vissza, hogy a szükséges iratokkal fölszerelten, terjessze be az egyház legközelebbi közgyűlésükhöz.

40. Olvastatott a szendrői egyházból Ivanics Bálint és társainak panaszlevele Soltész Kálmán tanító ellen, melyben panaszolják, hogy a Konvent ítélete rájuk nézve lesújtó, mert tanítójuktól meg nem szabadulhattak, a kinek otthoni működése pedig az anyaszentegyház végromlására vezet, ameny-

nyiben arra kényszeríti összeférhetetlen természetével a hivek nagy részét, hogy kénytelenek lesznek az egyház kötelékéből távozni s átmenni egy békés egyház hivei közé, [hol a kölesönös megértés, szeretet és összetartás fellelhető. Panaszukat hat pontban foglalják össze; de ezek a régibb keletű s birói ítéletekkel eldöntött fegyelmi ügyből már eléggé ismeretesek. Nyomozatra érdemes új panasz: nincs.

Közgyűlésünk úgy a panaszlottnak, mint a panaszolkodóknak tudomásukra hozza, hogy kötelességeiket pontosan és lelkiismeretesen teljesítsék. A tanító mind magán érintkezéseiben, mind hivatalos ténykedéseiben és a tanításban percig se feledkezzék meg arról, hogy Istennek és az embereknek tetsző életet kell élnie, nehogy újabb fegyelmi szolgálatot okot és alkalmat. A panaszlok pedig ne mindig a vádaskodásból merítsenek erőt és bizalmat a tőle való megszabadulásra, hanem vállvetett közreműködéssel és szeretettel munkálják az egyház és iskola szent érdekeit, — mert nem lehet jó kálvinistáknak sem tartani az olyan egyháztagokat, kik olyan könnyedén beszélnek az ősök vére hullása, szenvedése által megszentelt hitnek elhagyásáról — csak azért, mert egy különben általunk elítélt behivatalnokát a legfőbb ítélő bíróság állásából el nem mozdította.

41. Olvastatott Kiss Gyula alacskai kántortanító esperesünk köz beadott s az egyház presbyteriumával is megerősített panaszlevele, melyben előadja, hogy az általános mozgósítás idején ezredéhez Kassára bevonult, de az illetékes katonai hatóság őt régibb keletű idegbaja miatt 1915 április 1-ig szabadságolta és rendes szabadságlevéllel ellátta s Alacskán jelentkezett. 1914 október 12-én azonban a községi jegyző ur felszólította, hogy egy hozzá érkezett rendelet alapján azonnal menjen Kassára. Ezt megtudandó, bement a fősolgabirói hivatalhoz, hol megállapított, hogy a jegyző ur intézkedése téves, miről telefonon értesítették az alacskai jegyzőt. Négy hét múlva a sajozsentpéteri csendőrpáncsnokság szőlította fel, hogy különbeni elővezetés terhe alatt azonnal jelentkezék Kassán. Jelentkezett s ott a hadkiegészítő páncsnokság megállapította, hogy a jegyző ur jelentéstétele minden törvényes alapot nélkülöz és hazaküldték azon tanácssal, hogy fölmerült költségeit a jegyzőn követelje.

1914 március 6-án a hajnali órákban megjelent lakásán az alacskai bíró két csendőrrel és tudomására hozták, hogy a fősolgabiró ur rendeletére azonnal kísérik Kassára. Ez időben kellett volna az egyházhatóságnak számot adni a félévi vizsgálatról. Felvitték Kassára s ott átadták a hadkiegészítő páncsnokságnak. Ott megvizsgálták levelét és megállapították, hogy rendben van. De megállapították azt is, hogy onnan a fősolgabiró urhoz ily megkeresés nem érkezett. Majd bement a fősolgabiró urhoz felvilágosítás

végett. Ő azonban ezt mondta: „Katonai hatóságtól kaptam a rendeletet. És most ismét csendőrfedezet mellett vitetem a miskolci katonai parancsnokságra!“ Majd újból ezt mondta: „Bevitetem még százszor is. Én bevihetem ha kell az alispánt is. Hallom, hogy maga nyolc napokig távol korhelykedik, az iskoláját elhanyagolja. Megálljon csak, ha én bevitetem még egyszer, nem jön vissza többet!“ Erre ő azt a megjegyzést tette, hogy hivatala mi-kénti betöltésének ellenőrzésére és felügyeletére más féle hatóságai vannak. E súlyos meghurcoltatásért kér alázattal és tisztelettel jogorvoslatot, — mert ez az eljárás nemcsak őt, de anyaszentegyházát, iskoláját és tanítókartársait is mélyen sérti. Egyben csatolja a katonai hatóság kiállított szabadságlevél hiteles másolatát.

Bár egyházmegyei közgyűlésünk is nagymérvű zaklatást és a személyes szabadság megsértését látja fenforogni jelen esetben, mivel az eredeti katona igazolvány is bemutatott: de azért határozatát felfüggeszti, arra kérve a nagyságos alispán urat, hogy ezt a mindnyájunkra nézve sérelmes ügyet megvizsgáltatni mielőbb méltóztassék és a vizsgálat eredményét esperesi hivattal közölni sziveskedjék.

42. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván:

meghitelesítették.

Mindezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték :

Szuhay Benedek papi főjegyző: 1—19., 38—42. pontokat s a két bírósági ügyet.

Szentmártoni Dániel papi aljegyző: 20—31. pontokat.

Benőcs Zsigmond vil. aljegyző: 32—37. pontokat.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétel a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sajószentpéteren 1915 május 6-án tartott ülésében.

Jelen vannak: Vadászy Pál esperes mint egyházi, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok mint tárgyalást vezető világi elnök, Bartha Mihály, Barna Gyula, Botos József, Kazay Géza, Elek József, Dávid József egyházi, Zsóry György, dr. Orbán Barna világi tanácsbírák, dr. Nagy Barna világi főjegyző, ügyészhelyettes, Szuhay Benedek papi főjegyző, mint előadó és jkönyvvezető.

Felek részéről megjelent: Tóth József zilizi lelkész, a felebbező nem jelent meg.

Tárgy: Ungár József felebbezése a zilizi ref. egyház presbyteriumának határozata ellen.

Elnök az ülést megnyitja s az ügy megjelölése után a jelenlévő bírósági tagokhoz és a felekhez intézett törvényszerű felhívására adott nyilatkozatok alapján megállapítja, hogy a jelenlévő bírók közül Dávid József egyházi tanácsbíró, mint ez ügyben eljáró kiküldött vizsgáló biztos és Bartók Mihály, mint érdekelt s így az ügy tárgyalásában, eldöntésében részt nem vesz; megállapítja egyébként, hogy a jelenlévő többi bírók ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett, miért is — az érdektelen bírák kellő számban jelen lévén — a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki. Ezek után a bíróság elnöke megállapítja, hogy a felek szabályszerűen megidézettek s hogy törvényszerű felhívásra a megjelent felek részéről a bíróság illetékessége ellen kifogás nem emeltetett. Ezek után elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, mire előadó következőkben ismertette az ügy állását:

Ungár József zilizi izr. vallásu birtokos 1914 március 8-án egy kérvényt adott be helyi presbyteriumhoz, hogy őt mentse fel a lelkész és tanító részére eddig természetben, vagy megváltási árban rendszeren kiszolgáltatót 4-öl hasábfá fizetés kötelezettsége alól, miután a természetbeni egyházi adózás megszűnt. Ezt a kérelmet presbyterium nem teljesítette, de ajánlotta, hogy legjobb lesz kérvényezőnek egy oly tőkét letenni a ref. egyház pénztárába, melynek évi kamata a szintén 4-öl fa értékével megegyezik, így felszabadul nevezett birtoka örökre a megterhelhetetés alól. De a díjlevél megváltoztatása, megcsonkítása nem is a presbyterium hatáskörébe tartozik.

E presbyteri elutasító határozatot Ungár József 1914 március hó 27-én az egyházmegyei közgyűléshez megfélebbezte azon indokolással, hogy „az adócsökkentésről alkotott törvény megszüntette az egyháznak minden eddigi természetben jelentkezett kártha szerinti egyházi terheit is. Ha ez áll: akkor itt az ideje annak, hogy ő is megszabaduljon a mindkét eredetű, birtokát terhelő szolgálmánytól, illetve a 4-öl fa fizetésétől, melynek ellenértéke a folyósítandó adócsökkentési segélyösszegben az egyháznak megtérítettik.“ E felelkezés közöltetvén a zilizi presbyteriummal, az részletesen ismerteti az ügyet s okmányokkal igazolja, hogy a tagosítás alkalmával az akkori földesurak és az egyház abban állapodtak meg és úgy hitelesítették a tagosítási jegyzőkönyvet is, hogy erdőilletőség helyett mindenik földbirtokos birtoka arányában évi fajradékot ad az egyháznak, illetve a behivatalnokoknak. E határozat és tagosítási jegyzőkönyv szerint kell Ungár Józsefnek is ama 4-öl hasábfát fizetni, ki a Bekény és Szemere birtokok jogutóda. Gencsy Károly 1884 december 21-én 400 koronával megváltotta e kötelezettséget. Presbyterium szerint az adósegély az állami adó alapon kivetett egyházi adóterhek könnyítésére szolgál. Birtokteher megszüntetésére nem szolgálhat, mert az adócsökkentési segély csak reformátusoknak adatik. Ha az adócsökkentési segély valamikor megszűnne, vissza áll a régi kártha szerinti fizetés, amikor 4-öl hasábfával csunkulna az egyház s lenne kevesebb a zilizi behivatalnokok fizetése, ha Ungár József kérelmét teljesítenék.

E befelelés alapján az egyházmegyei bíróság elnöksége 1914 július 6-án kelt végzésével vizsgálatot rendelt el s 8 pontban sorolván fel a kérdéseket, melyekre a küldötteknek kézzelfogható, biztos adatokat kellett beszerezni, mik nélkül a vitás ügy bíróságilag el nem bírálható, Dávid József és dr. Kovács Lóránd szakaszbeli tanácsbírákat bizván meg a vizsgálat meg-ejtésével, mely az 1914 augusztus 9-én a helyszínén felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint következő eredményre vezetett:

Ungár József birtokos beismeri, hogy egyik birtokát, a Békány-félét atyjától örökölte, a másikat Szemerétől vette. Előbbi birtok után 1 öl, utóbbi után 3 öl, összesen 4 öl hasáb fát fizetett behivatalnokoknak, mivel e birtokokat e teherrel örökölte, illetve vette meg. A birtokra e teher nincs rátáblázva. Tovább fizetni nem hajlandó, mivel az egyház az adócsökkentési segély igénybe vételével a természetbeni járandóságokat kiküszöbölte.

Presbyterium vallja, hogy Ungár József birtokelődei, úgy Ungár Dávid izr. vallásu, mint Szemere István ref. vallásu az 1864. évi tagosítási egyezségi jegyzőkönyv alapján fizették a járandóságot a lelkész és tanító számára. Az akkori földbirtokos urak ugyanis abban állapodtak meg, hogy erdőilletőség kiadása helyett természetbeni járandóságot adnak az egyháznak, illetve a javadalmas hivatalnokoknak s 1864. év óta a kérdéses birtokok után ezt az illetők meg is adták, még ha bérbe volt is a birtok adva.

Ezt teljesítették a többi földesurak és birtok utódaik is. Ugyanis Gencsy Károly volt zilizi földbirtokos is így adózott. De ő 1884-iki pres-

byteri jegyzőkönyv tanúsága szerint e tehertől megakarván szabadulni: 400 koronát fizetett e váltságért, mit úgy az egyházmegyei, mint a kerületi jegyzőkönyvek megerősítettek. Így fizetett járandóságot Szabó József, valamint jogelődei Sipos Ferencné. Ez a birtok zilizi ref. gazdák kezére kerülén, a birtok új gazdái 1910-ig pénzzel váltották meg a járandóságot. Az 1910. évben azonban e külön fizetés megszűnt; de az új ref. birtokosok fizetési kötelezettsége a birtok arányában megnövekedett. A tagosítási egyezséglevélben foglaltakból látszik, hogy a járandóságot a mindenkori következő földbirtokosok is kötelesek kiszolgáltatni; de az iratokhoz csatolt 2. sz. okmány mondja is, hogy: „Bárki venné is meg ezen birtokot (Ungár Dávid birtokáról van szó), azt terheli az egyházi személyeknek járó fizetés kötelezettsége.“ Ugyancsak ezen okmány szerint a m. kir. helytartó tanácsnak 1864. márcz. 18-áról, 633/577. sz. alatti kibocsátott intézkvénye azt mondja: „Ha ily telkek más vallású követők kezére mennek is által, a lelkész és tanító fizetése e miatt meg nem rövidíthetik, hanem ezen terhet a telkek tartozik fizetni.“

1910-ben új alapra helyezkedvén az egyház, a természetbeni járandóságok készpénzben állapították meg, érintetlenül hagyatván az Ungár József által fizetendő 4-öl kemény tűzifa, mely presbyteri határozat szerint lelkésznek adatott, ki az új alapon való berendezkedés folytán ugyis jövedelem csonkítást szenvedett.

Az adósegély kérésekor az egyház bár kiküszöbölte a természetbeni járandóságot; de az Ungár József birtok utáni járandóság megmaradt, mivel a presbyterium véleménye szerint az egyetemes Konvent az adósegéllyel csak a reformátusok terhén akart könnyíteni. A régi díjlevél van érvényben ma is. A 4-öl fa megváltási díja fejében Ungár József — presbyterium véleménye szerint — tegyen le elfogadható váltságösszeget.

Vizsgáló biztos megállapítja, hogy a „Rovatos kimutatásban“ nincs beállítva az Ungár József által a lelkész és tanító hivatal részére járuló failletmény, mely kimutatás 1908-ban készült. De presbyterium vallomása szerint a 48 m. fában nem foglaltatik az Ungár József 16 m. fája is.

Zilizen az E. T. III. t.-c. 13. §-ában megállapított személyi és vagyoni adó van érvényben 1910-től.

A díjlevél nem változott. Az ma is érvényes. Csak az adókulcs változott. Ugyanis 1910 előtt a párbér-rendszer, vagyis a természetbeni járandóságok kiszolgáltatása volt érvényben; 1910-től kezdve ezek kiküszöbölésével az egyházi törvényben megállapított személyi és vagyoni adó lépett életbe.

Vizsgáló biztos megállapítja, hogy a díjlevélnek 10. pontja szerint a lelkésznek: „van 8-öl jó tűzifája, melyet a földesurak tagosítási egyezség útján adományoznak, ezt kívágni és a lelkész udvarára beszállítani az egyház tagjai kötelesek.“ A tanítónak van 4-öl tűzifája.

Végül megállapítja, hogy a Konventi bizottság 24 méter fát állított be a fedezetbe, éppúgy mint annak idején az adóügyi kiküldöttség. Vizsgáló

biztos megállapítja azt is, hogy az adósegély kérésekor 92. sorszám alatt az adófükönyv névsorában a rendes fizetők közé Ungár József is fel van véve 16 m. fával, mely pénzértékben 57 K 60 fillért képvisel. Az új egyházi adófükönyvben szintén ennyi áll. Vagyis az ő új egyházi adója annyi, mint a régi. Így tehát az ő 16 m. fája nincs megváltva.

Ezek után az Elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja és zárt ülésben tartott tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti az egyházmegyei közigazgatási bíróság egyhangulag hozott következő

ítéletét :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság Ungár József felebbezését elutasítja, a zilizi egyház előjáróságának I. foku határozatát helyben hagyja és felebbezőt végrehajtás terhével arra kötelezi, hogy a felmerült 10 (tíz) korona eljárási költséget a zilizi ref. egyháznak 15 nap alatt fizesse meg.

Indokok :

A felderített okmányok és bizonyított ügyállásból az egyházmegyei közigazgatási bíróság tényként állapítja meg azt:

hogy Ziliz községben az 1861. évben bevezetett tagosításkor a földesurakkal létrehozott urbéri egyezség alapján minden egész volt urbéri telek után a fajzási jog megváltásául 4 hold erdőterület osztatott ki természetben a földesuréból a telkesek külön tulajdonául;

hogy a zilizi ref. egyház részére a lelkészi javadalmat képező egy egész telek után 4 holdnyi, a tanítói javadalmat képező $\frac{1}{2}$ telek után pedig 2 holdnyi erdőterület lett volna természetben külön tulajdonul kihasítandó;

hogy a zilizi egyház ezt a természetbeni erdőilletményt egyáltalán nem kapta meg és pedig azért nem, mert az egyház és a tagosításkori földesurak között az urbéri egyezség levélben is felvett az az egyezség jött létre, hogy az összes földesurak birtokaik arányában kötelezőleg vállalták a ref. egyházi belhivatalnokok által fajzási jog alapján évenként eddig élvezett 24 ölnyi fajárandóság mindenkori kiszolgáltatását annak ellenében, hogy az egyház a természetbeni erdőilletményről lemondott;

hogy ez egyezség alapján a zilizi földesurak (Gencsy, Szemere, Siposs és Bekény-családok) a tagosítás után birtok-aránylag felosztva, tényleg kiszolgáltatták állandóan a mindenkori évi fajárandóságot a ref. egyház belhivatalnokai részére úgy maguk, mint birtokutódaik, kik e birtokot e teherrel vették, illetve örökölték s így szolgáltatva ezt ki a felebbező Ungár József apja Ungár (Unger) Dávid is, ki a Bekény-féle birtokot vette meg és szolgáltatva ki az 1913. évben is, még maga a felebbező is, aki apjától a Bekény-féle birtokot örökölte s maga pedig a Szemere István-féle birtokot örökölte s maga pedig a Szemere István-féle birtokot vette meg, — miután e szolgálmány a birtokon nyugvó dologi teherként keletkezett és állott fenn a ref. egyház javára — tekintet nélkül a birtokos vallására;

hogy a Gencsy-féle birtok után járó e szolgálmány az 1884. évben a Siposs-féle (később Szabó József-féle) birtok után járó szolgálmány pedig az 1910. évben szűnt meg új egyezség alapján akként, hogy Gencsy Károly a ref. egyháznak fizetett 200 forint tőkével pénzben megváltotta, a Siposs-Szabó-féle volt földesuri birtok pedig felparcellázva zilizi ref. gazdák tulajdonába került; kik e birtok után az új egyházi vagyron adóval úgy is adóznak s ez okból méltányosságból e külön szolgáltatás nekik elengedtetett;

azonban a Bekény, Ungár és Szemere-Ungár-féle volt földesuri birtokok után az eredeti faszolgálmány (1-öl, illetve 3-öl = 4-öl) maiglan érintetlenül fennáll és 58 éven keresztül szakadatlanul teljesített a mindenkori birtokos által.

Az egyházmegyei közigazgatási bíróságnak ez ügyállásból fel kellett ismerni azt a helyes jogi álláspontot, hogy a vitássá lett szolgálmány nem képez természetben kijáró egyházi adót, hanem az a zilizi ref. egyházat, mint magánjogi alanyt a tagosításkor létesített magánjogi egyezség alapján illeti meg a tagosításkor volt földesuri birtok mindenkori tulajdonosaival szembe — ellenszolgáltatásként azért, mert az egyház e járadékszerű évi szolgálmány ellenében a törzsvagyont képező erdőilletményről a földesurak javára lemondott s így az tényleg az utóbbiak tulajdonába maradt vissza. — Erről tehát az egyház — anélkül, hogy az évi szolgálmánynak megfelelő tőke ellenértéket megilletve vissza ne kapná — önmagát károsító jogfosztás nélkül le nem mondhat.

Sem a jog, sem a méltányosság szempontjából nincs tehát komoly és számbavehető alapja annak a pusztá kérés számbavehető beadványnak, melyben Ungár József ingyenesen óhajtja magát és birtokát e magánjogi szolgálmány alól mentesíteni, amelyért az ő jog- és birtokelődei az egyháztól magánjogi ellenértéket kaptak. Különösen meglepő e kívánság éppen a felebbező részéről, aki a ref. egyház kötelékén teljesen kívül áll és így annak terheiben sem személyileg, sem vagyonilag egyébbként nem osztozik, miért is kérése ajándékkérésnél egyébnek nem minősíthető.

Amilyen téves és helytelen alapjában e kérés felvetése és e szolgálmánynak egyházi adóként való felfogása, éppen olyan tájékozatlanságra vall egyházi adózási törvényünk helyes ismeretéről a felebbező azon indokolása, mely az új egyházi adórendszerrel összefüggésben vétetik fel felebbező által.

Az E. T. adózási rendszere adómentesítést nem ismer, sőt az eddig egyházi adómentes behivatalnokokat is adókötelesekké teszi élvezett fizetésük után. Az E. T. III. t.-c. 12. §-a, — mely a felebbezőt confuzióba hozta, az egyházi adózásnak csak csökkentését ismeri s e célra létesíti az új adózási rendszerrel kapcsolatosan az egytetemes adóalapot, — ámde kifejezetten és félreérthetlenül „az egyes egyháztagokon nyugvó elviselhetlenül súlyos adóteher könnyítésére“. Adózó alany a ref. egyházban nem is lehet más, mint egyháztag. A nem egyháztag által a ref. egyház részére teljesített szolgáltatás nem az egyház és a hívek közötti belső viszonyból, hanem az

egyháznak harmadik személyekkel szemben fennálló külső jogviszonyából eredhet. Ez nem adó, hanem magánjogi szolgáltatás, mely lehet ingyenes, lehet visszerthes. Ez az utóbbi eset áll fenn a felebbezett esetben is, amit vitán kívül helyez az is, hogy a zilizi egyház annak idején helyes érzéssel az adó-segély kérésekor az Ungár-féle faszolgalmányt változatlanul állította be a szükségletek és fedezetek rovatába s így e szolgalmány, mint a zilizi ref. egyház rendes, bevétele érintetlenül maradt. Éppen azért e tételnek nem is az egyházi adók, Ungár Józsefnek pedig nem az egyházi adófizetek között van helye a nyilvántartásban.

Mindezek alapján a rendelkező rész szerint kellett helyesen ítélkezni.

A költségben való marasztalás a sikertelen felebbezés folyamánya.

Jelen ítélet kihirdettetett s a meg nem jelentnek tekintett felebbezővel írásban közöltetik azzal, hogy ellene a kézbesítéstől számított 15 napon belül az esperesi hivatalhoz benyújtandó felebbezéssel élhet a tiszáninneri ref. egyházkerületi bírósághoz.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál,
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla,
egyh. gondnok, vil. elnök.

Szuhay Benedek,
papi jegyző,
mint bírósági jegyző.

JEGYZŐKÖNYV,

felvétellett Sajószentpéteren, 1915 május 6-án a felsőborsodi ref. egyház-megyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Négyessy Rudolf és testvéreinek a nekézseni presbyterium határozata elleni székügyében tartott tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Vadászy Pál egyházi, Ragályi Béla világi elnökök. A tárgyalást Ragályi Béla vezette. Továbbá: Bartha Mihály, Barna Gyula, Botos József, Dávid József, Elek József, Kazay Géza, Zsóry György, dr. Orbán Barna tanácsbírák és Suhay Benedek főjegyző, mint bírósági jegyző.

A felek részéről: Rozgonyi László nekézseni ref. lelkész, Tóth János volt gondnok. A Négyessy-család részéről: Négyessy Miklós, Négyessy Márton, Fazekas Józsefné szül. Négyessy Erzsébet.

Tárgyalás alatt van Négyessy Rudolf gesztelyi lakosnak, a Négyessy család megbizottjának a nekézseni presbyterium határozata ellen székperből folyó közigazgatási bírósági ügye.

Elnök az ülést megnyitja, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem-e forog fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset?

Zsóry György tanácsbíró, mint vizsgáló biztos érdekeltséget jelent be, visszavonul s a tanácskozásban részt nem vesz.

Felhívja elnök a feleket és képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk?

Felek a feltett kérdésre egyhangu nemmel felelnek.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke azonban megállapítja, hogy Négyessy Rudolf — mint felebbező a presbyteri határozat ellen — megidézhető nem volt, mivel az illető orosz fogoly. A többi érdekeltek szabályszerűen megidézettek s megjelentek.

Dr. Nagy Barna, mint h. ügyész azon nyilatkozata alapján, hogy mert Négyessy Rudolf mint a család képviselője orosz fogoly volta miatt megidézhető nem volt s így meg sem jelenhetett, a székügy tárgyalása halasztassék el olyan időre, mikor főképviseelő is jelen lehet. Elnök zárt ülésben tartott tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság által egyhangulag hozott következő

végzését:

Az egyházmegyei bíróság érdemleges tárgyalásába sem kezd a nekézszeni székügynek, hanem azt bizonytalan időre elhalasztja,

mert:

Négyessy Rudolfot, mint a család képviselőjét és meghatalmazottját mint orosz fogolyt megidézni nem lehetett s így ő meg sem jelent. Már pedig az ő jelenléte nélkül e székügyben dönteni bíróság nem tarthatta helyénvalónak.

A székügy tárgyalását ezért el kellett bizonytalan időre halasztani.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál,
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla,
egyhm. gondnok, vil. elnök.

Szuhay Benedek,
bíróági jegyző.

FÜGGELÉK.

LELKÉSZÉRTEKEZLETI JEGYZŐKÖNYV,

felvétellett a felsőborsodi ref. egyházmegye lelkészi értekezletének Sajószent-
péteren, 1915 április 13-án tartott gyűlésében.

Jelen vannak Szentmártoni Dániel alelnök elnöklete alatt: Vadászy Pál esperes, Almássy Lajos, Barna Gyula, Bartha Gyula, Bálint János, Bárdos István, Botos József, Csiky Zoltán, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Elek József, Farkas József. Kerekes János, Kovács Béla, Kun József, Lenkey Gyula, Lökös Sándor, Molnár József, Nagy Barna, Pataky Sándor, Somogyi János, Svingor József, Szuhay Benedek, Tóth József, Tussay János, Varga Imre lelkészek; Bodnár Ferenc, Cseh József, ifj. Körössy István segédlelkészek.

Jegyző: Bartha Gyula.

Távolmaradásukat igazolták: Bartha Mihály, Dakó Lajos, Dávid József, Songor Jenő, Tóth Lajos, Balogh István, Batta József, Beregszászy Ferenc, Bodolay Miklós, Csapó János, Csiky József, Horváth János, Hubay Mihály, Lengyel Gyula, Nagy Ferenc, Nagy Lajos, Osváth Zoltán, Pataky János, Rozgonyi László.

Nem igazolták: Kazay Géza, Körössy István, Némedy József.

1. Ének és Lökös Sándor lelkésztársunk magasan szárnyaló, gyönyörű alkalmi imádsága után

elnök költői képekben, gazdag, az isteni gondviselésbe s ügyünk diadalába vetett bizodalomtól sugárzó szép szavakban emlékezik meg a mostani sulyos, váltságos helyzetről; vázolja ebben lelkipásztori teendőnket, lelkesen buzdít kötelességeink teljesítésére.

Szívélyesen üdvözölve a megjelenteket, a gyűlést megnyitja.

A költői szárnyalásu, szép gondolatokban gazdag, lendületesen előadott megnyílt beszédért jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja értekezletünk s felkéri elnököt, hogy beszédét az egyházi lapokban is közöltetni sziveskedjék.

2. A megnyitó beszéd kapcsán a szeretet meleg hangján emlékezik meg elnök szeretve tisztelt esperesünkről, Nagytiszteletű Vadászy Pál urról, üdvözölve őt abból a ritka alkalomból, hogy szerető hivei körében a napokban ünnepelte sajószentpéteri lelkipásztorkodásának 40-ik évfordulóját.

Értekezletünk a legszivesebb örömmel csatlakozik a sajoszentpéteri egyház lelkes ünnepléséhez, esperes urat ez ünnepi alkalomból őszinte tisztelettel és szeretettel üdvözli s kéri a Mindenhatót, hogy őt családja boldogítására, a sajoszentpéteri egyház, általában az anyaszentegyház s a magyar haza javára sokáig éltesse!

3. Elnök a legőszintébb részvét és fájdalom hangján emlékezik meg arról a súlyos veszteségről, mely Bartha Mihály és Horváth János lelkész-társunk családját érte, midőn egy fiok a haza veszélyeztetett határainak önfeláldozó, dicső védelmében hősi halált halt s ily nagy áldozat árán tette magát méltóvá a nemzet örök hálájára.

Lesújtó gyászunkban oda ülünk mi is melléjük a porba, együtt sirunk a sirókkal s midőn őszinte igaz részvéttel osztozunk fájdalmukban, a megnyugvás, a vigasztalás balzsamát kérjük szívük vérző sebére abban a fel-emelő gondolatban, hogy „a hazáért mindent, a hazát semmiért!“ Áldott legyen az ifju hősök dicső emlékezete!

4. Olvastatott Dávid József elnök levele, amelyben 10 éven keresztül nagy lelki gyönyörűséggel viselt elnöki tisztéről megrendült egészségi állapotára való hivatkozással most már visszavonhatatlanul lemond.

Értekezletünk — bár fájó szívvel vesz tudomást szeretve tisztelt elnökünk újból megismételt lemondásáról, mert akit szívünk egész melegével szeretünk, akinek elnöki működésére mindig büszkeséggel tekinthetünk vissza, attól nehezen esik megválnunk, — de mégis tekintettel arra, hogy többször megújított lemondását mindig megfogyatkozott egészségi állapotával indokolta, lemondását ezuttal őszinte sajnálatának kifejezése mellett elfogadja, 10 éves elnöki működésére hálás szívvel és teljes elismeréssel gondol vissza s reá Istennek gazdag kegyelmét s minden áldását kéri.

5. Az így megüresedett elnöki állásra egyhangulag

Szentmártoni Dániel alelnököt választja meg értekezletünk, kinek eddigi működése is zálog nekünk arra nézve, hogy a kiváló előd után méltó utódra esett választásunk.

6. Alelnökké Bartha Gyula eddigi jegyző, jegyzővé Varga Imre választott meg, kiket értekezletünk szeretettel üdvözöl s működésük elé bizalommal tekint.

7. Értekezletünk nem mulaszthatja el, hogy meg ne emlékezzék tagjainak irodalmi működéséről, ami nemcsak egy neme az elismerésnek és erkölcsi jutalmazásnak, hanem bizonyára buzdításul is szolgál további munkálkodásukra. Így benső örömmel és elismeréssel üdvözli Szuhay Benedek és Lengyel Gyula lelkész-társunkat, előbbit „Élőknek a holtakról“ című teme-

tési beszédes kötetének megjelenése alkalmából, utóbbit pedig abból az alkalomból, hogy „*A falu cselédje és egyebek*“ című novellás kötete a „Budapesti írók és hírlapírók Otthon-köre“ pályázatán pályadíjat is nyert és hogy a mostani háborus időkben — mindeneket megelőzve — sikerült alkalmi imádságos füzetet adott ki, amely már második kiadást is ért.

Öszinte örömmel és elismeréssel üdvözli értekezletünk úgy Szuhay Benedeket, mint Lengyel Gyulát írói működésükért s kíván nekik továbbra is szép sikereket, lankadatlan munkakedvet s lelkes és áldozatkész — olvasókat!

8. Molnár József felolvasást tart a lelkészi hivatás magasztos feladatairól, annak különösen a mostani nehéz időkben való sikeres betöltéséről. Megállapítja, hogy főképen az irányítás, jó példa és tanácsadás elengedhetlen kötelességünk, amiből kifolyólag buzdít, hogy rajta legyünk, miszerint a még a háboru lezajlásával is minket tartson igazi vezéreinek.

A mindenképen sikerült, mélyenjáró gondolatokban gazdag, élvezetes szép felolvasásért jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja értekezletünk.

9. Elnök jelenti, hogy a „*Lelkészképzésünk hiányai*“ című pályatételre egy „*A jó pásztor életét adja a juhokért*“ jelíggel ellátott pályamunka érkezett.

Megbírálás végett kiadatik egy bizottságnak, melynek tagjai Tussay János, Lenkey Gyula, Varga Imre és Hubay Mihály, bírálatuk őszi gyűlésükre bevértván.

10. Mult évi őszi egyházkerületi gyűlés 54. jegyzőkönyvi pontjára vonatkozólag a reformáció négyszázados évfordulójának méltó megünneplése tárgyában

Botos József, Szuhay Benedek és Kun József tagokkal egy bizottságot küld ki értekezletünk s felkéri őket, hogy javaslataikat e tárgyban még tavaszi egyházmegyei gyűlésünkre adják be.

11. Varga Imre felolvasást tart a sajióivánkai egyház történetéről.

Az alapos tanulmányra valló s szépen megírt munkálatért jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja értekezletünk s felkéri felolvasót, hogy egyháza történetét az egyházi lapokban szélesebb körben is ismertetni sziveskedjék.

12. Ugyancsak Varga Imre indítványozza, hogy a reformáció négy-százados emlékünnepeére irassék meg a felsőborsodi egyházmegye története; mely célból felkérendőek volnának a lelkészek saját egyházaik történetének megírására s amennyiben hivatásosabb írója az egyházmegye történetének nem akadna, a maga részéről e munkára szívesen ajánlkozik.

Értekezletünk tekintettel arra, hogy az egyházkerület az egyes egyházak történeti adatait már régebben összegyűjtötte s azok a főiskolai levéltárban megtalálhatók, az egyes egyházak külön történetének megírását szükségesnek nem tartja, az indítványt a fentebbi bizottság figyelmébe ajánlja s indítványozó vállalkozását elismeréssel honorálja.

13. Indítvány alapján

kimondja értekezletünk, hogy miután gyűléseinkről többen következetesen indokolatlanul távolmaradnak, ilyenformán az önképzés ez eszközétől, a tisztvársi érzés és baráti szeretet ápolásától távol tartják magukat, az ilyeneket jegyzőkönyvi megrovásban részesíti, az elmaradás üres indokolását el nem fogadja s amennyiben az erkölcsi megbélyegzésnek fogantja nem lenne, a jövőben az ilyen távolmaradókat fokozatosan emelkedő pénzbírsággal fogja sújtani.

14. Szuhay Benedek felolvas néhányat újabb alkalmi szép költeményeiből.

A verselésben gyönyörűségét találó s verseivel mindnyájunkat gyönyörködtető költőnek hálás köszönetét nyilvánítja értekezletünk.

15. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszti.

Kelt mint fent.

Szentmártoni Dániel,
ért. elnök.

Bartha Gyula,
ért. jegyző.

A jegyzőkönyv rövid tartalma.

1. Esperes ima és gondnoki megnyitó.
2. A gyűléstartás engedélyezése.
3. Esperesi jelentés felolvastatik.
4. Papi főjegyző üdvözli nt. Vadászy Pál lelkipásztort.
5. Dr. Kovács Lóránd korán elhalt volt tanácsbíró érdemei jegyzőkönyvbe vétetnek.
6. Dobozy István tanácsbíró halála bejelentetik.
7. Távollevők igazoltatnak.
8. Szavazás világi tanácsbíróságra elrendeltetik.
9. Pozsga József nagybarczai lelkész beerősítettik.
10. Győry Kálmán segédlelkész bekebelezetetik.
11. Bodnár Ferenc segédlelkész Radostyánba rendeltetik.
12. Lelkészerterkezleti jegyzőkönyv (Uj tisztikar. Kálvin-alap. Erkölcsi megrovás, fokozatos pénzbírság) felolvastatik.
13. Egyházlátogatási számvevőszék jegyzőkönyve felolvastatik.
14. A számvevőszék jegyzőkönyve felolvastatik. (Tőkepénzek után 7% helyett 6% fizettetik).
15. Befelelés arra, hogy mit ad egyházmegyénk a Kálvineumra?
16. Tanító-egylet választmányi jegyzőkönyve felolvastatik.
17. Elek József tbizottsági elnök indítványai elfogadtatnak.
18. Elek József közalapi- és nyugdíjkezelő jelentése felolvastatik.
19. Kerületi képviselők kiküldetése.
20. Missiói bizottság jelentése felolvastatik.
21. Gyámügyi választmányi jegyzőkönyv felolvastatik. Határozatok.
22. Segélyosztó-bizottság jegyzőkönyve felolvastatik.
23. Dédesi ref. iskola államosítása.
24. Sajóecseg rendkívüli egyházi adó kivetése megerősítettik.
25. A dédesi egyház gondnoki számadásának, az egyházi adóknak rendbeszedésére küldöttség megy.
26. A dédesi egyház és az elhunyt tanító özvegyével kötött egyezés megerősítettik.
27. A bántapolcsányi anyagi bajok rendbeszedésére küldöttség megy.
28. A vadnai egyház kérelme teljesítettik.
29. Lenkey Gyula nagybarczai felügyelő-lelkész tiszteletdíja megállapítottatik.

30. Brassó Zsigmond és neje Bak Eszter bibliai alapítványa Szilvás-várad részére elfogadtatik.
31. Felsőkelecsény egyházmegyei meghagyásnak eleget tett.
32. A nagyvisnyói egyház kérelme teljesítettik alapjai kölcsönvevése tárgyában.
33. Pozsga József nagybarczai lelkész utasittatik a templomépítési hátrálékok összeírására.
34. Barczika tőkét visszafizetés kötelezettsége mellett kölcsön veheti.
35. A nyomári egyház és behivatalnokai között egyezség jóváhagyatik.
36. Helmeczy Lajos nekézseni tanító kérelme nem teljesítettik.
37. A hegymegi egyház, Bodnár Károlyné tanító-özvegy, Bárdos István pedig családi pótlékot kér.
38. Beregszászy Ferenc szendrői lelkész ellen beadott nyugdíjaztatási kérelem nem teljesítettik.
39. Nekézseni tanítói díjlevél visszaadatik.
40. Soltész Kálmán szendrői tanító elleni panaszlevél felolvastatik.
41. Kiss Gyula alacsikai tanító panaszlevele — személyes szabadság megsértése címén — felolvastatik.
42. A jegyzőkönyv hitelesítése.

Bírósági ügyek.

1. Ungár József zilizi lakos és az egyház közötti vitás ügy fafizetés tárgyában.
2. A nekézseni székper.

Függelék.

1. Lelkészerterkezleti jegyzőkönyv.

